

Schoolgids 2019-2020

Schooladres

Bloemendaele 4
3218 XA Heenvliet
088 – 1454530
ravelinde@sws-vpr.nl
www.deravelinde.nl

Directeur

Dick van Rijs
d.vanrijs@sws-vpr.nl

Locatieleider

Sanne Moonen
s.moonen@sws-vpr.nl

Intern begeleider

Shannen de Gooijer
s.degooijer@sws-vpr.nl

Voorwoord

De basisschool is een stukje van je leven. Dat geldt voor de kinderen en voor u, als het goed is wordt de school een stukje van jezelf. Ruim 900 uur per jaar zit uw kind op de basisschool en wordt het toevertrouwd aan de zorg van de leerkrachten op de school. Daarom is het uiteraard belangrijk welke school u voor uw kind kiest.

Deze schoolgids is bestemd voor alle (toekomstige) ouders en/of verzorgers van de kinderen bij ons op school. De gids beschrijft wat er zoal op school gebeurt. Bij de samenstelling van de schoolgids zijn de aandachtspunten van de inspectie in acht genomen. Na de samenstelling is de schoolgids aan de medezeggenschapsraad voorgelegd. De medezeggenschapsraad heeft instemmingbevoegdheid bij de vaststelling van de gids. Tot slot heeft het bevoegd gezag de schoolgids vastgesteld en is de schoolgids ter goedkeuring aan de inspectie verzonden.

De schoolgids wordt gepubliceerd op onze website en op school is een papieren versie van de schoolgids verkrijgbaar.

In de kalender en de gids met praktische informatie die de kinderen aan het begin van het schooljaar krijgen, staan belangrijke gegevens en/ of gegevens die jaarlijks wijzigen. Beide documenten zijn onlosmakelijk verbonden met de schoolgids.

Bent u benieuwd naar onze school? Komt u dan gerust even sfeer proeven en maakt u een afspraak met Sanne Moonen (locatieleider) voor een kennismaking en informatiegesprek,

Met vriendelijke groeten,

Team BS De Ravelinde

Waar in deze schoolgids "ouder(s)" staat kan ook "verzorger(s)" gelezen worden

Inhoudsopgave

Hfd.1: Eerste kennismaking met BS De Ravelinde

Hfd.2: Doelen van het onderwijs op BS De Ravelinde

Hfd.3: Inhoud van het onderwijs op BS De Ravelinde

Hfd.4: Werkwijze in de groepen

Hfd.5: Onderwijs op maat voor alle kinderen

Hfd.6: Contacten met externen

Hfd.7: BS De Ravelinde voor kinderen en hun ouders

Hfd.8 Ontwikkeling van het onderwijs in de school

Hfd.9 Resultaten van het onderwijs

Hfd. 10 Privacy

Hfd.1 Eerste kennismaking met BS De Ravelinde

Voor u ligt de schoolgids van samenwerkingschool BS De Ravelinde uit Heenvliet. BS De Ravelinde is 1 augustus 2018 ontstaan vanuit OBS Tweespan en CBS Merula, een unieke combinatie waar twee onderwijsconcepten samensmelten.

De naam BS De Ravelinde heeft zowel de geschiedenis als de toekomst van Heenvliet in zich. In het dorp bevindt zich ruïne **Ravesteijn**, het slot in Heenvliet waar de Heenvlietse priester Angelus Merula gevangen heeft gezeten en midden in de oude kern bevindt zich het geheel gerenoveerde marktplein met prachtige **Lindebomen**. Deze bomen hebben in 2018 de oude kastanjabomen op het plein vervangen.

Missie

Op BS De Ravelinde proberen we een evenwicht te vinden in het aanleren van kennis, het aanleren van praktische vaardigheden en het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling t.b.v. aansluiting op de maatschappij nu en in de toekomst. Dit bereiken wij door te werken aan een gedegen en uitgebreide kennisopbouw bij de leerlingen. Wij hanteren daarbij een bewezen, effectief instructiemodel. Vanuit de wetenschap laten wij ons informeren over hoe kinderen leren. Kennis gaat vooraf aan vaardigheden. De leerkracht dichtten wij in dit proces een belangrijke rol toe.

Visie

BS De Ravelinde is een basisschool voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. We dragen kennis over en leren kinderen basisvaardigheden aan op cognitief en sociaal- emotioneel gebied (vaardig, aardig en waardig). Ieder kind is welkom bij ons, ongeacht wat je gelooft of waar je vandaan komt. We erkennen dat niet alle kinderen hetzelfde zijn. Samen met de leerkrachten bij ons op school zorgen wij ervoor dat alle kinderen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen tot tenminste het gewenste minimum referentieniveau.

BS De Ravelinde is een samenwerkingschool. Wij leiden de kinderen op tot waardevolle burgers van onze maatschappij. We hebben een open en nieuwsgierige houding naar elkaars levensovertuiging. Tolerantie en integriteit staan bij ons hoog in het vaandel. De leerkracht is de professional die de kinderen mede helpt te ontwikkelen tot respectvolle, zelfstandige mensen.

“Leren van kennis en basisvaardigheden”

De leerkrachten zijn de cruciale schakel in het leerproces. Zij hebben kennis van de leerlijnen en doelen. De leerkrachten zijn deskundig in het geven van een bewezen, effectieve instructie. Zij houden rekening met de beperking van het werkgeheugen van de kinderen en de vertaling naar hun lange termijn geheugen. We bieden de kinderen ondersteuning zodat ze steeds een stap verder komen in hun ontwikkeling (scaffolds).

Het vakmanschap van de leerkrachten vinden wij belangrijk! Daarom zetten wij in op professionaliteit en professionalisering van de teamleden. De schoolontwikkeling van de Ravelinde is gericht op gezamenlijke verantwoordelijkheid voor ons onderwijs en sluit altijd aan bij bovenstaande visie.

“Zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid voor jezelf en de omgeving”

Door te zorgen voor een stimulerende en betekenisvolle leeromgeving, het bieden van regels en structuur en in te zetten op de relatie tussen kinderen, ouders en school, streven wij naar een veilige basis waarin het zelfvertrouwen van de kinderen kan groeien.

Samengevat gelden de volgende visie-uitspraken op de Ravelinde:

- De leerkracht staat centraal.
- Instructie wordt gegeven volgens een bewezen, effectief instructiemodel.
- Kennis gaat vooraf aan vaardigheden.
- Kennis en vaardigheden worden doelgericht, herhaald en veelvuldig ingeoeffend.
- Actuele strategieën worden toegepast door leerkrachten om aan te sluiten bij hoe kinderen leren en hoe het geheugen en de aandacht van kinderen werkt.
- Er wordt geleerd in een doorgaande leerlijn.
- Alle kinderen leren in een doorgaande lijn en halen de minimale einddoelen.
- We dagen leerlingen uit met behulp van scaffolding. We bieden ondersteuning die steeds net boven het niveau van een leerling ligt, waardoor de leerling een hoger niveau kan bereiken.

Schoolklimaat

We streven er naar dat de kinderen zich thuis voelen op school. Kinderen ontwikkelen zich dan het best. We werken in een ongedwongen sfeer maar er is veel aandacht voor gedragsregels. We hebben respect voor elkaar. We gaan zuinig om met de spullen van onszelf en van de ander. Gedragsregels moeten gerespecteerd worden. Wanneer kinderen zich niet aan de regels houden praten we over het waarom van de regel. Begrip is voor ons belangrijker dan de regel zelf.

In de klas besteden we aandacht aan hoe je met elkaar om moet gaan. We geven lessen over het omgaan met elkaar; waarden en normen en besteden in de lessen aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.

De regels en het omgaan met elkaar bespreken we rondom 3 kapstokregels:

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
- De school is binnen een wandelgebied en buiten lekker niet!
- We zullen goed voor onze spullen zorgen dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

Aanvang en einde schooldag

Aanvang van de school is 8.30 uur. De leerkrachten staan bij de deur om de kinderen welkom te heten (check-in). Omdat de kinderen direct aan de slag gaan nemen ouders voordat de kinderen de klas ingaan, afscheid. Tijdens de reguliere inloop zijn ouders welkom in de klas. Mochten ouders een mededeling willen doen, worden zij vriendelijk verzocht dit in de groepsagenda, die op de gang ligt te noteren. Indien dit niet kan, wachten ouders tot dat de leerkracht beschikbaar is.

Zowel 's ochtends als 's middags verzamelen de kinderen van groep 3 t/m 8 voor schooltijd op het schoolplein. Als de bel om 8.25 en om 13.10 gaat, gaan zij op een vaste plaats op het plein in de rij staan en worden zij door de groepsleerkracht opgehaald.

Op dinsdag- en donderdagochtend (even weken) en woensdag (oneven weken) is er inloop en kunnen ouders samen met hun kind tussen 8.20 uur en 8.30 uur naar binnen.

Om 15.15 uur is de school uit en kunnen de kinderen worden opgewacht op het schoolplein. Woensdag echter zijn de kinderen om 12.00 uit. De kinderen van de groepen A en B blijven bij de leerkracht staan tot zij worden opgehaald. Indien dit niet door een ouder/verzorger wordt gedaan, dient dit bijtijds te worden doorgegeven.

Indien er sprake is van een continurooster, blijven alle kinderen verplicht over en zal de school om 14.00 uitgaan. De kinderen nemen hun eigen lunchpakket mee.

Kleine pauze

In alle groepen krijgen de kinderen 's morgens de gelegenheid iets te eten en/of te drinken. Het eten en drinken moet van thuis meegebracht worden. Omdat het slechts een tussendoortje is, is een enkele koek of een sneetje brood voldoende. Energydranken (zoals Red Bull) zijn op school verboden.

'Schoolmelk' biedt de kinderen iedere schooldag een vers pakje gekoelde zuivel op school. Voor meer informatie en aanmelden bezoekt u de website www.Schoolmelk.nl

Verjaardagen

Natuurlijk wordt op school aandacht besteed aan jarige kinderen. In alle groepen wordt de jarige toegezongen en er mag getrakteerd worden. De jarige mag samen met een paar klasgenoten, de klassen rond met evt. een traktatie en een verjaardagskaart. Eventuele traktaties voor broertjes/zusjes en/of vriendjes uit andere groepen en uitnodigingen voor kinderfeestjes kunnen na schooltijd buiten school worden uitgedeeld.

De verjaardagen van de leerkrachten worden op 1 gezamenlijke dag gevierd tijdens een schoolfeest. Jaarlijks zal de invulling van deze dag worden besproken.

Vieringen en speciale activiteiten

We organiseren veel activiteiten voor de kinderen en ouders, mede bedoeld om de goede sfeer op school te bevorderen. Zo besteden we ieder jaar aandacht aan de Kinderboekenweek. Ook besteden we aandacht aan Christelijke feestdagen zoals Kerst en Pasen.

De groepen A t/m 7 gaan jaarlijks een dag op schoolreis en de kinderen van groep 8 gaan in het begin van het schooljaar op schoolkamp, daarnaast staan er enkele excursies op het programma.

Elk jaar doen we mee aan een sportevenementen, zoals zwemwedstrijden en het schoolvoetbaltoernooi. Ook kunnen de kinderen jaarlijks hun talent laten zien tijdens 'De Ravelindeshow'.

Leerplicht

Bijna alle kinderen gaan rond hun 4e verjaardag naar de basisschool. Vanaf 5 jaar tot en met het schooljaar waarin uw kind 16 jaar wordt, is het volledig leerplichtig. Uw kind moet ingeschreven staan op een erkende school en die elke schooldag bezoeken. De leerplicht gaat in op de eerste schooldag van de maand nádat een kind 5 jaar is geworden. Dus als uw kind op 10 oktober 5 jaar wordt, dan is het leerplichtig vanaf de eerste schooldag in november.

Vrijstelling van leerplicht

Uw kind kan vrijgesteld worden van de leerplicht, zodat hij of zij niet (meer) naar school hoeft. Dit kan alleen in de volgende gevallen:

- Bij lichamelijke of psychische ongeschiktheid die is vastgesteld door een arts of psycholoog
- Bij geloof en levensovertuiging
- Als uw kind staat ingeschreven op een school in het buitenland
- Bij volgen van ander onderwijs in plaats van schoolonderwijs

Ouders kunnen de directie ook om vrijstelling vragen voor bijvoorbeeld een verhuizing, bruiloft of begrafenis (gewichtige omstandigheden). Vrijstelling kan worden aangevraagd middels een aanvraagformulier voor verlof. Dit verzoek dient, indien mogelijk, tenminste 8 weken van tevoren te worden ingediend. Bij de behandeling van deze verzoeken houdt school zich aan de wet- en regelgeving, die is vastgelegd in de leerplichtwet

Voor meer informatie: Protocol Leerplicht

Ziek en/of absent melden

Wanneer een kind ziek is of er is een andere reden waardoor een kind niet naar school kan komen, worden ouders verzocht bij voorkeur voor 8.30 uur naar school te bellen.

Ziekte groepsleerkracht

Het ziekteverzuim is op onze school gelukkig laag. Bij ziekte van een juf of meester komt er een invalkracht. In noodgevallen wordt een klas naar huis gestuurd. Mocht dit noodzakelijk zijn, dan wordt er voor opvang gezorgd voor de kinderen van werkende ouders.

Als uw kind niet graag naar school gaat

Als uw kind niet graag naar school gaat, willen we graag met u praten om erachter te komen wat de reden hiervan is. Samen kunnen we proberen de situatie voor uw kind te veranderen. Als kinderen graag naar school gaan en lekker in hun vel zitten, is dat een goede basis om tot leren te komen.

Uw kind kan bepaalde lessen niet volgen

Het kan gebeuren dat uw kind bepaalde lessen niet kan volgen i.v.m. ziekte of een handicap. Een voorbeeld: uw kind heeft onder bepaalde weersomstandigheden erg veel last van astma en kan in die periode niet meedoen met gymnastiek en/of zwemmen. In dat geval kan hij of zij mee naar de zaal of het zwembad of even bij een andere leerkracht in de klas blijven. In elk geval vinden we hier samen met u een oplossing voor.

Pesten op school

Plagen hoort er soms bij,.. Maar soms wordt plagen pesten en pesten keuren wij ten alle tijden af! Pesten is iemand expres geestelijk en/of lichamelijk pijn doen en dat eigenlijk zonder goede reden. Pesten is een vorm van zinloos geweld. Wij komen in actie om iedereen duidelijk te maken dat agressie, pesten en geweld niet normaal en vanzelfsprekend is. Uitgangspunt voor ons pestbeleid is pestpreventie. De kinderen leren te praten en leren elkaar te waarderen en te accepteren zoals ze zijn.

Merkt u uit verhalen of het gedrag van uw kind, dat uw kind gepest wordt en de leerkracht heeft dit in de schoolsituatie nog niet geconstateerd, neemt u dan contact met de groepsleerkracht op.

Voor meer informatie: Protocol 'Sociale veiligheid.'

Grensoverschrijdend gedrag

De school wil een opvoedende leefgemeenschap zijn, waar kinderen niet alleen leren, maar zich ook ontwikkelen in een houding van zelfvertrouwen, zelfkennis en sociaal positief gedrag. De samenwerking binnen de schoolgemeenschap berust op principes van respect, wederzijdse hulp, eerlijkheid, vertrouwen, veiligheid en jezelf kunnen zijn.

De school hanteert regels ten aanzien van het met elkaar omgaan, het binnenkomen van de school, het opbergen van jassen, tassen, het gebruik van diverse ruimtes, het spelen op het speelplein, het stallen van de fiets enz. Deze regels staan in de bijlage van deze schoolgids beschreven.

Aan de ouders/verzorgers wordt gevraagd deze regels te ondersteunen door zelf ook het goede voorbeeld te geven.

Indien gedrag van een kind als grensoverschrijdend wordt ervaren zal het protocol 'Sociale veiligheid' worden ingezet. Grensoverschrijdend gedrag uit zich door handelingen van een groep of kind, die door een ander als vijandig, tegen zich gericht, vernederend of intimiderend wordt beschouwd. Het gedrag komt tot uiting in verbaal, fysiek of ander non-verbaal gedrag. Het kan gaan om pesten, agressief gedrag, discriminatie, (be-) dreigen en seksuele toenadering of –intimidatie. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam. Bij ons op school wordt als uitgangspunt genomen dat gedrag van een kind grensoverschrijdend is, wanneer de leerkracht het gedrag op dat moment en in die situatie als bedreigend, onveilig en/ of intimiderend beoordeelt.

Voor meer informatie: Protocol 'Sociale veiligheid.'

Veiligheid

De school waarborgt de veiligheid van kinderen en leerkrachten (werknemers). Daartoe is allereerst vastgesteld welke (ernstige) incidenten de school onderscheidt. Dit zijn:

- fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging via msn, sms, e-mail of internet
- pesten, treiteren en/of chantage
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- discriminatie of racisme
- vernieling
- diefstal
- heling
- (religieus) extremisme

De school probeert incidenten en ongevallen te voorkomen. De school beschikt over een incidenten- en ongevallenregistratiesysteem: de leerkracht registreert incidenten en ongevallen in het LVS Parnassys. De directie en de IB'er analyseren jaarlijks de gegevens en stellen verbeterpunten vast.

Er zijn school- en klassenregels en pleinregels. Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd. Incidenten en ongevallen worden in eerste instantie afgehandeld door de leerkracht. Als zaken niet opgelost kunnen worden, wordt de directie betrokken bij de afhandeling. Ook ouders worden betrokken bij de aanpak van incidenten en ongevallen.

De ouders en de leerkrachten worden 1 x per twee jaar bevraagd op veiligheidsaspecten. De veiligheid van de kinderen wordt 2x per jaar gemonitord met een gevalideerd instrument: SCOL.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de school zijn voldoende gecertificeerde bedrijfshulpverleners aanwezig. De certificaten en diploma's worden jaarlijks middels cursussen geldig gehouden.

Voor meer informatie: 'Veiligheidsprotocol' en protocol 'sociale veiligheid'

Schoolverzekering en aansprakelijkheid

De school heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een ongevallenverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering.

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (kinderen; personeel; vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets etc.) valt niet onder de dekking.

De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als zij die voor de school actief zijn (bestuursleden; personeel; vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Wij attenderen u in dat verband op twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstand.

Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. De school heeft pas een schadevergoedingsplicht wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus te kort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid. Bijvoorbeeld tijdens de gymnastiekles een bal tegen een bril. Die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering, en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.

Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van kinderen. Een kind dat tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders/verzorgers zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Wie werken er op BS De Ravelinde?

Directeur: Dick van Rijs (wisselende dagen op ma t/m vr)
Locatieleider: Sanne Moonen (ma, di, woe, do, vrij (om de week)
Intern begeleider: Shannen de Gooijer (ma t/m vrij)

De intern begeleider heeft binnen onze school de taak de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van het beleid t.a.v. onderwijs, zorg en ondersteuning ten uitvoer te brengen. Tevens kan de intern begeleider leerkrachten ondersteunen en begeleiden t.a.v. het pedagogisch en didactisch handelen.

Groepsleerkrachten

Rinke Prooi	Groep A
Mariette Langstraat	Groep A
Petra Bevaart	Groep B
Janny Lankhaar	Groep B
Francis Oechies	Groep 3
Charlotte van Heek	Groep 4 (ma, vrij)
Amanda van Jole	Groep 5a
Erwin van Bloois	Groep 6a
Claudia Tims	Groep 7a
Paulien Heijnsman	Groep 8a
Shannen de Gooijer	Groep 6/7/8b, 5 (ma)
Anja Stal	Groep 4 (di, woe, do), 8 (ma)
Cynthia Scheppink	Groep 3 (woe)

Ondersteunend personeel

Meneer Etminan	Conciërge
Shannon Verbeten	Onderwijsassistent groep 3-8
Laura Wijntjes	Onderwijsassistent groep A-B
Cynthia Scheppink	Onderwijsassistent groep 3-8

Specialisten:

Rots en Water:	Paulien Heijnsman Marcel Venis
Meer- en Hoogbegaafdheid:	Charlotte van Heek
Cooperatief leren	Rinke Prooi
Gedrag:	Rinke Prooi
Taal/lezen:	Anja Stal
Rekenen:	Paulien Heijnsman Shannen de Gooijer

Het bestuur

BS De Ravelinde valt bestuurlijk onder de Stichting Samenwerkingsscholen Voorne-Putten (SWS-VPR). SWS-VPR is opgericht om samenwerking met Openbaar en Protestants Christelijk onderwijs mogelijk te maken.

De missie SWS-VPR is de kinderen eigentijds onderwijs te bieden, waarbij een brede en optimale ontwikkeling voor ieder kind wordt nagestreefd op een steeds vernieuwende wijze en met oog voor persoonlijke betrokkenheid en respect voor elkaar. Beide identiteiten (Openbaar en Protestants Christelijk) moeten in de school en het onderwijs zichtbaar en merkbaar zijn.

Er is op grond van de wet "Goed onderwijs, goed bestuur" gekozen voor het model van organieke scheiding tussen bestuur en toezicht. De leden van zowel het College van Bestuur als die van de Raad van Toezicht worden gevormd door leden van afkomstig van PRIMOVpr (openbaar) en VCO de Kring (protestants Christelijk)

De dagelijkse leiding van het college van bestuur bestaat uit:

- Mevr. I van Doesburg
- Dhr. H. de Kock

De raad van Toezicht bestaat uit:

- Dhr. G.J. Albert
- Dhr. N.D.R. Jaspers
- Mevr. J Oudshoorn-Langstraat
- Dhr. G.M.L. Schott
- Dhr. P.J. Vermaat
- Mevr. B.F.L. Vermaas- van de Bilt

Hfd.2 Doelen van het onderwijs op BS De Ravelinde

Ons onderwijs streeft 3 doelen na, te weten het aanleren van kennis en vaardigheden, burgerschapsvorming en persoonsvorming. Onze school richt zich daarbij op een goed evenwicht tussen deze 3 onderwijsdoelen om zo kinderen te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen die vaardig, waardig en aardig zijn.

Kennis en vaardigheden:

Kennis is de basis van ons denken en geeft kinderen autonomie en respect binnen een democratische samenleving die tevens afhankelijk is van die kennis om goed te kunnen functioneren. Kennis gaat vooraf aan vaardigheden

Burgerschap:

(Wereld-) Burgers nemen een actieve verantwoordelijkheid voor hun eigen handelen in relatie tot de toekomst van onze aarde en de realisatie van een sociaal en rechtvaardige samenleving.

Persoon:

Kinderen krijgen de kans zich te ontwikkelen tot een individu met eigen inzichten, normen en waarden. Ze leren om de eigen ontwikkeling en leefomstandigheden te beïnvloeden en verantwoorde beslissingen te nemen voor zichzelf en de wereld om hen heen

Het curriculum is gebaseerd op de kerndoelen. Het gaat daarbij om het aanleren van de kennis om de wereld om ons heen te begrijpen en om verder te kunnen leren, maar ook om de vaardigheden waarmee kinderen die kennis in de praktijk en/ of maatschappij kunnen toepassen.

Doelen zijn de basis voor elke les en activiteiten vloeien voort uit de doelen. De doelen zijn meetbaar, merkbaar en voelbaar.

Doelen

- Alle betrokkenen bij de school dragen bij aan een cultuur waarin goede resultaten kunnen worden behaald
- Alle kinderen leren in een doorgaande lijn en halen de minimale einddoelen.
- Kinderen presteren op school zo optimaal mogelijk, maar de prestaties kunnen voor ieder kind verschillend zijn.
- Kinderen doen succeservaringen op: aardig, vaardig en waardig
- We hebben respect voor elkaar. We gaan zuinig om met de spullen van onszelf en van de ander. Gedragsregels worden gerespecteerd.
- Kinderen leren met elkaar om te gaan, verdraagzaam te zijn en kennis op te doen over andere culturen en opvattingen.

De kinderen krijgen te maken met verschillende invalshoeken rondom identiteit. Er ontstaan gesprekken in de klas en de kinderen leren elkaar vanuit verschillende perspectieven kennen. De volgende doelen zijn door de identiteitscommissie omschreven:

- (1). Kinderen hebben een stevige identiteit en eigenheid ontwikkeld.
- (2). Kinderen kunnen hulp vragen en (willen) hulp geven
- (3). Kinderen ervaren de meerwaarde van samen en kunnen zich optrekken aan elkaar.
- (4). Op school hebben kinderen nieuwe perspectieven en uitdagingen aangereikt gekregen
- (5). Kinderen kunnen de dialoog aangaan en durven het initiatief te nemen om in dialoog te gaan.
- (6). Kinderen hebben een balans gevonden in het omgaan met de (nieuwe) wereld om ze heen
- (7). Kinderen hebben zicht op hun eigen kwaliteiten
- (8). Kinderen kunnen op een goede manier opkomen voor zichzelf. Ze zijn zich bewust wat ze nodig hebben om tot ontplooiing te komen.
- (9). Kinderen kunnen hun eigen weg vinden in de verschillende levensbeschouwelijke stromingen en belevingen.

Deze doelen zijn terug te brengen tot drie hoofddoelen:

1. Persoonlijke identiteitsontwikkeling van kinderen (ik)
2. Dialoog: Omgaan met anderen in school en samenleving (ik en jij)
3. Thuisraken in Levensbeschouwingen en Levensbeschouwelijke verhalen (ik en de wereld)

Hfd.3 Inhoud van het onderwijs op BS De Ravelinde

Vanaf groep 3 zijn moderne lesmethoden leidraad voor ons onderwijs. Regelmatig evalueren wij ons handelen en bekijken wij of de methodes die wij gebruiken nog voldoen. In de lessentabel wordt globaal aangegeven hoeveel tijd we per week aan de verschillende vakken besteden. Het gaat om gemiddelden die enigszins per leerjaar kunnen verschillen. We gaan uit van een lessentabel van 25,5 uur.

Lessentabel:

Groep	A	B	3	4	5	6	7	8
Leeftijdindicatie	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12
Taal/Rek/ WO	6,00	6,00						
Lichamelijke oefening	6,00	6,00	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
Werken met ontw. mat.	6,50	6,50						
Taal(ontwikkeling)			2,50	5,75	4,50	5,00	4,50	4,50
Zelfstandig werk taal	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Lezen			5,00	3,25	3,00	2,50	2,25	2,25
Schrijven	0,50	0,50	2,00	2,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Rekenen/wiskunde			4,50	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Zelfstandig werk rekenen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Engelse taal							0,75	0,75
Wereldoriëntatie			0,50	0,50	2,50	3,00	3,00	3,00
Sociale redzaamheid/verkeer	1,00	1,00	0,75	1,00	1,50	1,50	1,50	1,50
Tekenen			0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Muziek	1,25	1,25	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Handvaardigheid			0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Levensbeschouwelijke vorming	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Pauze	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Urentotaal	25,5 0	25,5 0	25,5 0	25,5 0	25,5 0	25,5 0	25,5 0	25,5 0

Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt de volgende vakken aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes en toetsen. Gelet op de kerndoelen, gaan we ervan uit, dat de methodes die we gebruiken dekkend zijn voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal, maar vullen wel aan waar we dat nodig vinden (opplussen). Daardoor borgen we dat we de kerndoelen ook daadwerkelijk behalen. Hetzelfde geldt voor de referentieniveaus. Ons uitgangspunt is, dat we de referentieniveaus realiseren door het gebruik van onderstaande methodes en gevalideerde toetsen (Cito).

Groep A en B (kleuters)

Digikeuzebord
Vorbereidend rekenen
Vorbereidend lezen

Wiswijs
Map Fonemisch bewustzijn

Groep 3 t/m 8

Aanvankelijk lezen
Technisch lezen
Begrijpend lezen
Rekenen
Taal
Schrijven

Veilig leren lezen
Estafette
Grip op lezen
Wereld in getallen
Taal actief
Pennestreken (groep 3)
Schrijven in de basisschool (groep 4 t/m 8)

Engels
Wereldoriëntatie
Verkeer

Look, Take it Easy
Grenzeloos, Eigentijds, Natuurlijk, Topondernemers, Blink
Klaar over

Studerend lezen
Levensbeschouwing/ Burgerschap

Blits
Trefwoord

Als aanvulling op de methoden en lessen kijken we programma's van Schooltv en gebruiken we computerprogramma's.

Huiswerk

Om de kinderen goed voor te bereiden op het voortgezet onderwijs, krijgen zij vanaf groep 5 huiswerk mee. Veel kinderen hebben hier een beetje hulp bij nodig van hun ouders. In de nieuwsbrief kunnen ouders zien (groep 5/6/7) of in de agenda lezen (groep 8) welk huiswerk de kinderen hebben

Speelgoedmiddag voor de groepen A,B en 3

Op vrijdagmiddag mogen de kinderen van de groepen A,B en 3 speelgoed meenemen van huis om daar het laatste uur mee te spelen.

Bewegingsonderwijs

Alle gymnastieklessen voor de groepen A, B en 3 t/m 8 worden gegeven in de gymzaal van Kamlung. De kinderen moeten tijdens de gymnastieklessen gymkleding dragen (gympak of t-shirt en een korte broek). Gynschoenen (geen zwarte zolen) zijn verplicht. De groepen 3 t/m 8 gymmen 2 keer in de week. De groepen A en B gymmen 1 keer in de gymzaal

De kinderen van groep 3 t/m 8 hebben één keer in de week schoolzwemmen tijdens de maanden dat het buitenzwembad open is (1 mei t/m 1 augustus). Deze les vervangt één gymles. De kinderen hebben daarnaast dus nog één keer gymles. We gaan alleen zwemmen als het weer dat toelaat. Bij twijfel geven ouders toch zwemspullen mee. Zwemspullen bestaan uit: zwembroek of badpak en een handdoek. Sieraden e.d. zo veel mogelijk thuislaten. Aan het eind van de zwemperiode krijgen de kinderen een certificaat uitgereikt.

Het telefoonnummer van het zwembad is: 663048.

Sociaal Emotionele ontwikkeling

We vinden het belangrijk om kinderen te helpen in hun emotionele ontwikkeling. De volgende aspecten komen daarbij aan de orde:

- Hoe ga je om met anderen?
- Wat vind jij en wat vinden anderen fijn of vervelend en hoe ga je daarmee om?
- Leren om met taken om te gaan en deze af te maken.
- Wat is discrimineren en hoe kun je helpen dat te voorkomen?
- Hoe kun je je eigen mening geven op een respectvolle manier?

Voor al dit soort vragen gebruiken we o.a. de methoden "Kinderen en hun sociale talenten" en Trefwoord en de map Cooperatief Leren. In allerlei lessen besteden we het hele jaar door aandacht aan deze thema's. We maken ook gebruik van een registratiesysteem (SCOL) waarmee we de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen in kaart brengen. Deze gegevens gebruiken we om de lessen sociaal emotionele ontwikkeling te geven. We stemmen het onderwijs zoveel mogelijk af op de behoefte die er bij een klas is.

Rots en Water

Om de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen te vergroten en om sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en/of verminderen, zetten wij het Rots en Water programma is

Het Rots & Water programma kan worden beschouwd als een weerbaarheids-programma en anti-pest-programma, maar dan één dat zich onderscheidt van andere programma's door zijn meervoudige doelstelling en het bredere pedagogische perspectief waarbinnen de training van weerbaarheid samen gaat met de ontwikkeling van positieve sociale vaardigheden. Weerbaarheid en sociale vaardigheden, rots en water, worden in balans gepresenteerd en getraind.

Spel en fysieke oefening worden voortdurend afgewisseld door momenten van zelfreflectie, kringgesprek en aangevuld door het maken van verwerkingsopdrachten.

High Five

Ter stimulering van sport en spel op het schoolplein is het project 'High- five' in gezet.

Multimediaal onderwijs

BS De Ravelinde beschikt over een geavanceerd en veilig draadloos netwerk waarop iPads en chromebooks kunnen inloggen. Ook heeft elk lokaal een aantal desktop computers, zodat er talloze mogelijkheden voorhanden zijn om het onderwijs vorm te geven. De kinderen kunnen informatie zoeken op het internet onder andere voor het maken van werkstukken, boekbesprekingen en dergelijke. In alle groepen gebruiken de leerkrachten een digitaal schoolbord voor interactief onderwijs.

Zie voor meer informatie: Protocol ICT, Social Media en Telefoon.

Burgerschap

Onder burgerschap wordt verstaan: sociaal competent gedrag in de samenleving. Kort gezegd betekent het dat men rekening houdt met zowel zijn eigen belangen als met het belang van een ander (gelet op de waarden en normen die in een samenleving of een sociale groep gelden).

Kinderen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Wij vinden het belangrijk, dat onze kinderen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij kinderen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen kinderen brede kennis over en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving. Het thema Burgerschap is geïntegreerd in onze methoden aardrijkskunde en geschiedenis. Tevens geven wij vorm aan burgerschap door o.a. de inzet van de methode Trefwoord en aandacht voor feesten, vieringen en tradities van de verschillende religies

Bibliotheek op school

Met de Bibliotheek op school hebben onderwijs, bibliotheek en gemeente de handen ineen geslagen om te proberen regelmatig aandacht te kunnen besteden aan leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. We willen kinderen stimuleren om meer te lezen en ze leren om beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. De Bibliotheek op school helpt ons om deze doelen te bereiken. Wij werken daarom samen met een deskundige lees- en mediaconsulent die regelmatig met inspirerende boeken en met een goede kennis van de digitale wereld onze school bezoekt.

De kinderen ruilen klassikaal eens in de drie weken hun boek bij de bibliotheek. Voor de Kerstvakantie, de meivakantie en de zomervakantie krijgen de kinderen een tasje met maximaal 2 boeken mee naar huis. De groepen A en B krijgen om de drie weken een boek mee naar huis.

Hfd. 4 Werkwijze in de groepen

Begintaak

Na de check- in beginnen de kinderen aan een begintaak. Een begintaak is een startopdracht die iedereen kan maken, zonder uitleg van de leerkracht. Met de begintaak komt er direct rust in de groep. Bovendien is iedereen actief bezig met een opdracht, die later het begin van een les vormt.

OB: De kinderen werken 15 minuten zelfstandig aan een opdracht die door de leerkracht op een tafelgroep specifiek voor het kind (naamkaartje) is klaargelegd. Wanneer kind klaar is met de begintaak, wordt door het kind zelf een werkje van zelfde soort gepakt. De opdrachten zijn uitgekozen op basis van de leerlijnen (speel- en onderwijsbehoefte) van de kinderen op het gebied van:

- Rekenen
- Taal/ Lezen
- Motoriek
- MHB

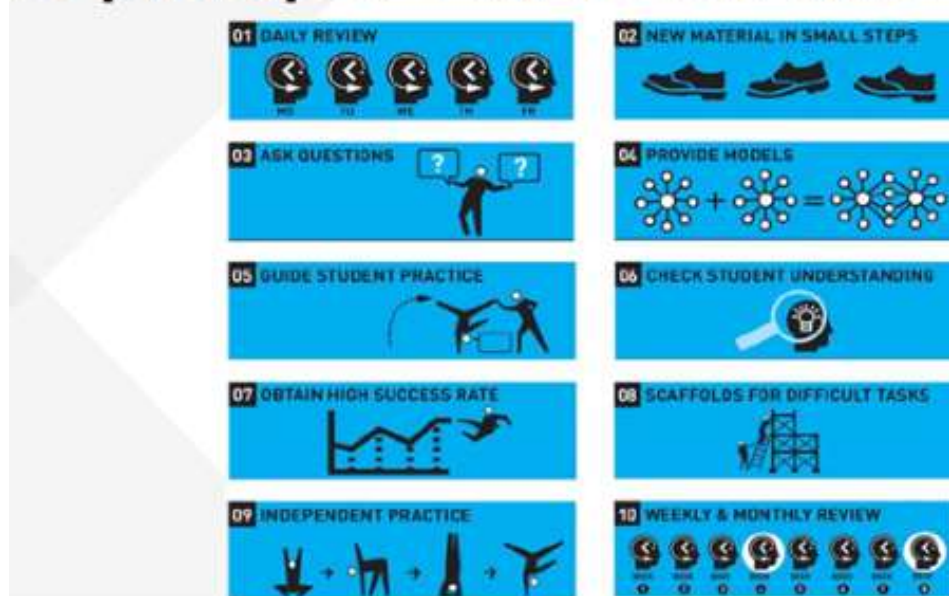
Kenmerken begintaak school:

- Zelfstandig door een kind te maken, behoeven geen instructie
- Sluiten aan bij speel- en onderwijsbehoefte van kinderen
- Zijn herhalend van aard of bieden mogelijkheid tot automatiseren

Rosenshine en EDI

Bij het voorbereiden en aanbieden (instructie) van nieuwe lesstof worden gegaan van de 10 principes van Rosenshine. Deze liggen tevens ten grondslag aan het Expliciete Directe Instructiemodel (EDI)

10 principes van Rosenshine

Leerkrachten geven les vanuit deze principes en gebruiken het Expliciete Directe Instructiemodel EDI. Op deze manier zijn de lessen duidelijk en voorspelbaar voor de kinderen waardoor de betrokkenheid en effectiviteit van de lessen worden vergroot en resultaten positief worden beïnvloed en gedragsproblemen kunnen worden voorkomen

Een EDI-les is als volgt opgebouwd:

- Lesdoel. Dit doel wordt expliciet met de kinderen gedeeld; door voor te lezen of op het bord te schrijven.
- Activeren van voorkennis. De leerlingen krijgen een opdracht die aansluit bij de te geven les, maar daarvoor ze de benodigde kennis al in huis hebben.
- Onderwijzen van het concept.

- Onderwijzen van de vaardigheid.
- Belang van de les.
- Begeleide inoefening. De leerlingen nemen het toepassen van de leerstof over. Ondertussen controleert de leerkracht telkens of ze het correct doen en begrijpen.
- Lesafsluiting. De leerlingen maken opdrachten of beantwoorden vragen om te laten zien dat ze het lesdoel beheersen. Daarna mogen ze pas zelfstandig inoefenen.
- Zelfstandige verwerking.
- Verlengde instructie. De leerlingen waarbij bij de lesafsluiting bleek dat ze het lesdoel nog niet voldoende beheersen, krijgen een verlengde instructie van de leerkracht.

In een EDI-les zet de leerkracht de volgende technieken in:

- Controleren van begrip: de leerkracht monitort telkens of alle leerlingen begrijpen wat is uitgelegd. Niet na de les of tijdens de toets, maar tijdens de les. Stapstenen voor het controleren van begrip:
  - Eerst instructie geven.
  - Dan pas vragen stellen. Specifieke vragen over wat zojuist is onderwezen.
  - Denktijd bieden.
  - Willekeurig beurten geven. Geef tenminste drie leerlingen een beurt. Gebruik een beurtenbakje, o.i.d.
- Luisteren.
- Feedback geven. Herhaal een goed antwoord, vul aan als het gedeeltelijk goed is. Leg klassikaal opnieuw uit als het antwoord niet goed is.
- Uitleggen: lesgeven door te vertellen.
- Voordoen: lesgeven door gebruik te maken van voorwerpen.
- Hardop denken: lesgeven door hardop te denken en de leerlingen zodoende te laten zien hoe een expert de opdracht aanpakt. Dit heet ook wel 'modelen'.

Coöperatief leren

De leerkrachten zetten daar waar mogelijk of wenselijk coöperatieve leerstrategieën (CLS) in. Coöperatieve leerstrategieën (CLS) zijn specifieke didactische werkvormen. Ze staan los van de leerstof en zijn daardoor bij elk vak toe te passen. De formule is: Een Coöperatieve Structuur + Leerstof = Een activiteit. Alle structuren zijn ontworpen op basis van de vier GIPS- principes:

- **G**elijke deelname
- **I**ndividuele aanspreekbaarheid
- **P**ositieve wederzijdse afhankelijkheid
- **S**imultane interactie

CLS zijn krachtig, maar om ze succesvol te laten zijn, zijn alleen de didactische structuren niet genoeg. Om het beste uit coöperatief leren naar boven te halen, moeten we meer in werking zetten dan alleen de structuren. In totaal zijn er zeven sleutels voor succes bij Coöperatief Leren:

1. Didactische structuren; Er zijn meer dan 200 Coöperatieve Structuren, maar al bij het inzetten van twee of drie structuren kan een enorm positief verschil worden gezien.
2. Teams; De ideale grootte van een team is vier. Waarom? Omdat je binnen een viertal eenvoudig twee tweetallen kunt samenstellen. De teams worden elke zes weken te verwisseld.
3. Klassenmanagement Om CLS goed te laten verlopen, is het van belang om een goede klassenmanagement te hebben. Dit geven wij o.a. vorm door.

- Het stilte Signaal
- Genummerde plaatsen, oogmaatjes en schoudermaatjes
- Leerlingrollen
- Het Einde Signaal
- Startsignalen geven.

4. TeamBouwers; TeamBouwers zijn activiteiten waarbij kinderen een band met elkaar opbouwen. Ze leren elkaar beter kennen, waarderen en respecteren.
5. KlasBouwers; Bij KlasBouwers komen de kinderen los van het team en gaan zij een positieve interactie aan met andere klasgenoten.
6. Sociale vaardigheden; In elke CLS zit een component van sociale vaardigheden. Bijvoorbeeld: actief luisteren, elkaar afwisselen, leiderschapsvaardigheden.
7. Basisprincipes GIPS; Deze vier basisprincipes (die hierboven al uitgewerkt zijn) vormen de zevende sleutel. Deze sleutels zorgen er samen voor dat CLS succesvol zijn.

CLS zijn breinvriendelijk. Het brein functioneert het beste als aan bepaalde omstandigheden tegemoetgekomen wordt:

- Veiligheid en erbij horen
- Vernieuwing en voorspelbaarheid
- Uitleggen aan een ander zorgt ervoor dat diverse hersengebieden actief worden

Zelfstandig werken

Zelfstandig werken is zowel een middel om gedifferentieerd onderwijs te realiseren als doel op zichzelf dat kinderen meer verantwoordelijkheid geeft over hun eigen leerproces en minder afhankelijk maakt van de leerkracht. De hulp van de leerkracht raakt op de achtergrond en kinderen vinden zelf oplossingen voor problemen. De kinderen moeten een gevoel van competentie en autonomie krijgen.

Autonomie: Dit is het hoogste en meest abstracte niveau van zelfstandigheid. Op dit niveau bepaalt ieder kind uiteindelijk hoe hij zijn leven richting wil geven en welke beslissingen hij daarbij neemt. Het betekent dat het autonome kind rekening houdt met zijn omgeving (vrijheid in gebondenheid). We starten in groep A en B vanuit zelfredzaamheid. Daarna leren onze kinderen omgaan met uitgestelde aandacht. Een leerkracht is niet altijd beschikbaar. Vervolgens investeren wij in zelfstandig verwerken, dan volgt de fase van zelfstandig werken, zelfstandigheid en tenslotte streven wij naar autonomie (groep 8).

Zelfstandig werken is een onderdeel van klassenmanagement. Kenmerken van zelfstandig werken zijn onder andere; dat kinderen werken en spelen zonder directe begeleiding van de leerkracht en de leerkracht dus geen directe hulp biedt. Om hier vorm aan te geven worden op onze school de volgende middelen ingezet:

- Stoplicht: De leerkrachten geven aan dat zij voor een bepaalde tijd niet beschikbaar zijn. Zij gaan dan bijvoorbeeld met een groepje kinderen in de kleine kring of in een bepaalde hoek of aan een tafel met een groepje kinderen aan het werk.
- Planbord, dagtaak. Weektaak, agenda; De kinderen de mogelijkheid verstrekt om zelf activiteiten te kiezen. Er is ruimte voor de leerkracht om bepaalde activiteiten voor verschillende kinderen in te plannen, maar ook een grote vrijheid voor de kinderen om zelf te kiezen en te plannen. Dit vergroot het gevoel van autonomie en competentie. Uiteraard is de relatie tot de leerkracht belangrijk en aanwezig in de vorm van ondersteuning, uitdaging en vertrouwen.
- Time timer; om te leren omgaan met tijd is het belangrijk dat kinderen leren te begrijpen wat de verstreken tijd is. Om een Time- timer te kunnen gebruiken is het niet noodzakelijk om te kunnen klokkijken op een traditionele klok. De rode schijf verdwijnt naarmate de tijd verstrijkt. Op deze manier wordt het verstrijken van tijd en hoeveel tijd er nog over is zichtbaar gemaakt.

De groepen A en B

Vanaf augustus 2018 zijn de basisscholen OBS Tweespan en CBS Merula gefuseerd met de opdracht een onderwijsvisie voor de toekomstige school uit te werken. Daar zijn we de afgelopen maanden druk mee bezig geweest tijdens verschillende studiedagen, werkgroepen en andere overleggen.

Op BS De Ravelinde worden de kinderen van 4 t/m 6 jaar in twee "wegen" ingedeeld, A of B. Uitgangspunt daarbij is dat het onderwijsaanbod in beide groepen hetzelfde is. In beide groepen wordt gewerkt op alle ontwikkelingsgebieden (rekenen, taal, sociaal- emotioneel, motoriek) met dezelfde leerlijnen en met dezelfde doelen, zodat een kind goed voorbereid naar groep 3 kan. Om het gelijke niveau en de inhoud van het onderwijsaanbod in beide groepen te garanderen hebben de leerkrachten en de intern begeleider regelmatig overleg en wordt er nauw samengewerkt.

Naast bovenstaand uitgangspunt wordt er ook vanuit gegaan dat kinderen met dezelfde onderwijsbehoeften in een van de twee 'wegen' geclusterd kunnen worden. Omdat uiteindelijk de leerkrachten verantwoordelijk zijn en

blijven voor het onderwijs dat zij bieden en de groepsdynamiek ook een rol speelt, zijn er dus verschillen zicht/merkbaar in de groepen A en B.

Wat zijn de overeenkomsten in de groepen A en B wat betreft het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften?

- Er wordt rekening gehouden met dat kinderen minder dingen tegelijk kunnen doen, onthouden en overzien dan volwassenen. Verbale instructies, opdrachten en vragen worden zo kort mogelijk gehouden.
- Er worden afspraken gemaakt met elkaar en er wordt gezorgd dat de kinderen de afspraken ook begrijpen. Dit zorgt voor een beter overzicht om het vooruitdenken makkelijker te maken.
- Situaties, opdrachten en activiteiten worden behapbaar gemaakt voor de kinderen. Ook dit zorgt voor meer overzicht en grip bij de kinderen, zodat het makkelijker wordt om het gedrag aan te sturen.
- Er wordt voor gezorgd dat de kinderen weten wat ze moeten doen, door vragen te stellen.
- Er wordt kritisch gekeken naar het aantal overgangen op een dag en het aantal activiteiten wordt beperkt.
- Instructies komen alleen binnen als de kinderen er aandacht voor hebben. Er wordt geprobeerd dat er niet te veel afleiding is op het moment dat er iets aan de kinderen wordt gevraagd. (Aankijken, contact maken). Dit zorgt ervoor dat de kinderen beter in staat zijn om controle uit te oefenen op hunaandachtsprocessen.
- Het onthouden van dingen wordt zo leuk/makkelijk mogelijk gemaakt voor de kinderen: briefjes op de deur, een dansje op de tafel bij tellen tot 10.
- Zoveel mogelijk zintuigen worden aangesproken, dan gaat het onthouden makkelijker. Naast een verbale instructie kan het aangeboden worden op papier
- Er wordt rekening gehouden met dat jonge kinderen nog heel erg vanuit zichzelf denken. Dit is heel belangrijk voor de ontwikkeling van het eigen 'ik'.

In beide groepen worden de kinderen op de gebieden rekenen, taal en schrijven ingedeeld op basis van onderwijsbehoeften en signalen naar aanleiding van de resultaten en prestaties. Onderstaand schema is een richtlijn voor het indelen van de kinderen in arrangementen.

Intensief	Basis	Verdiept
Deze kinderen hebben vooral/ meer behoefte aan:	Deze kinderen hebben vooral/ meer behoefte aan:	Deze kinderen hebben vooral/ meer behoefte aan:
<ul style="list-style-type: none"> • Verlengde instructie • Meer oefening van / leertijd voor specifieke deelvaardigheden • Enkelvoudig strategie • Kleine groep 	Basisaanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Verkorte instructie • Minimale hoeveelheid in oefening • Meervoudig strategiegebruik • Complexe toepassingsopgaven
Signalen	Signalen	Signalen
Cito IV of V	Cito II, III, I	<ul style="list-style-type: none"> • Cito I • SIDI

Om het voor de kinderen van de groepen A en B mogelijk te maken elkaar te ontmoeten, spelen de kinderen 's middags met elkaar buiten en is er iedere vrijdag een speelgoedmiddag waarbij de tussendeur van de groepen openstaat en de kinderen bij elkaar in de groep kunnen spelen.

Waarom verschillen de groepen A en B wat betreft het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften?

De kinderen van 4 t/m 6 jaar op BS De Ravelinde zijn ingedeeld in de groepen A en B om nog meer tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen zodat zij nog meer van het onderwijsaanbod kunnen profiteren. De vertaling daarvan is merkbaar of zichtbaar in de dagelijkse onderwijspraktijk op o.a. de volgende deelaspecten:

Deze kinderen van groep A hebben vooral of meer behoefte aan:	Deze kinderen van groep B hebben vooral of meer behoefte aan:
Een instructie in kleine stappen	Een instructie die meer verkort van karakter is
Een leerkracht die stuurt op emotie	Een leerkracht die stuurt op handelen
Doorzettingsvermogen en taakgerichtheid te ontwikkelen	Zich verantwoordelijk te voelen voor de uitvoering en het resultaat van een activiteit
Activiteiten/ opdrachten waarmee hij geleerde vaardigheden zelfstandig kan herhalen (inslijpen/ automatiseren) waardoor vooral succeservaring opgedaan kan worden	Activiteiten/ opdrachten die net op of net boven zijn niveau liggen zodat er voldoende uitdaging is.
Voorbeeld:	
 <p>In de ochtend zet de leerkracht al de materialen klaar die de kinderen voor de creatieve opdracht nodig hebben.</p>	 <p>De kinderen pakken zelf de materialen uit de kast wanneer zij die nodig hebben bij de creatieve opdracht.</p>
 <p>De leerkracht plant samen met de kinderen de activiteiten van de week. Samen houden zij een overzicht bij.</p>	 <p>De kinderen plannen zelf (eventueel met hulp van de leerkracht) de activiteiten van de week en houden zelf daarvan het overzicht bij.</p>

Bovenstaand overzicht is niet volledig en betreft voorbeelden. We hebben een keuze gemaakt om een zo duidelijk mogelijk beeld weer te geven.

Leerlijnen Digikeuzebord

Gedurende het hele schooljaar wordt dagelijks tijdens alle activiteiten geobserveerd. Gegevens over de ontwikkeling van elk kind worden genoteerd in het thema-overzicht. Drie keer per jaar worden deze gegevens gebruikt bij het invullen van het rapport. D.m.v. de leerlijnen Digikeuzebord kan op een overzichtelijke manier in kaart worden gebracht waar een kind staat in zijn ontwikkeling. Eventuele achterstanden of voorsprongen worden zichtbaar zodat aanbod en begeleiding of ondersteuning kunnen worden bijgesteld

Hfd. 5 Onderwijs op maat voor alle kinderen

De meeste kinderen kunnen zonder problemen het schoolprogramma op BS De Ravelinde doorlopen. Er zijn echter altijd kinderen die niet genoeg hebben aan dit programma. Daaraan kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen. Zo kan een kind minder intelligent zijn waardoor het de lesstof niet snel begrijpt. Er kunnen emotionele of sociale problemen zijn of een kind kan lichamelijke beperkingen hebben. Een kind kan ook een stukje lesstof gemist hebben waardoor het vervolg van de lesstof niet meer begrepen wordt. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de onderwijsbehoeften van de kinderen.

Handelingsgericht werken

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. Zo veel mogelijk kinderen zouden regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Om alle kinderen passend onderwijs te kunnen bieden, maken we gebruik van de werkcyclus handelingsgericht werken:

Handelingsgericht werken is een planmatige, effectieve manier van werken om de kwaliteit van ons onderwijs en de begeleiding van kinderen te verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het onderwijsaanbod afgestemd wordt op de (onderwijs-) behoeften van de kinderen. Aan de hand van stimulerende en belemmerende factoren wordt gekeken welk onderwijsaanbod een kind nodig heeft. De achterliggende principes van handelingsgericht werken zijn:

1. Onderwijsbehoeften van de kinderen wordt zoveel mogelijk centraal gesteld. Er is afstemming op het gebied van de instructie, de leertijd en de leerstof.
2. Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk af te stemmen, rekening houdend met het kind en zijn omgeving (de groep, de leerkracht, de school en de ouders).
3. De leerkracht doet ertoe. De leerkracht heeft daadwerkelijk invloed op de leerprestaties van kinderen.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Het gaat om de positieve, stimulerende aspecten van het kind, de leerkracht, de groep, de school en de ouders.
5. We streven naar een constructieve samenwerking tussen school en ouders.
6. Er wordt doelgericht gewerkt. Doelen worden geformuleerd met als doel de opbrengsten te verhogen op het gebied van rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen, spellen, werkhouding en gedrag.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Opbrengstgericht werken

Bij opbrengstgericht werken richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen. Per Cito-toets hebben we een norm vastgesteld. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Bij de bespreking van de groep door IB-er en directie en IB-er en leraar, wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore). Als de gewenste score structureel of opvallend onder de gewenste score is, worden er door de leerkrachten in het leerteam interventies afgesproken en beschreven in het onderwijsplan. Elk onderwijsplan wordt ieder half jaar in ieder geval geëvalueerd.

Het LVS SCOL volgt de ontwikkeling van kinderen individueel en als groep op sociaal- en emotioneel niveau. De SCOL gaat uit van twee screenings per jaar (oktober en maart) voor alle kinderen. Vanaf groep 5 vullen de kinderen ook een eigen vragenlijst in waarmee ze aangeven hoe zij school zelf ervaren. De gegevens van de SCOL worden gearcheveerd en kunnen binnen het systeem teruggezocht worden. Dit om het kind gedurende de hele periode binnen de school te kunnen volgen. Naar aanleiding van de screenings kan er gekeken worden of er op individueel en/of op groeps- en/ of op schoolniveau geïntervenieerd moet worden .

Onderwijsplannen

In de onderwijsplannen Technisch Lezen, Spelling, Begrijpend lezen en Rekenen staan afspraken over het onderwijsaanbod (wat doen we, hoe doen we het en wanneer) op groepsniveau maar door en voor het hele team bekend zijn. Deze afspraken gelden in principe voor de duur van een halfjaar. Het is dé standaard die voor alle leerkrachten en voor alle groepen geldt.

Naast dit onderwijsplan maken we gebruik van Parnassys om de toetsresultaten van CITO in kaart te brengen en te analyseren. Naar aanleiding van de analyse van de resultaten, kan het onderwijsplan weer worden aangepast. Het aanpassen van het onderwijsplan vindt plaats in een leerteam van leerkrachten

Om ons handelen (basisaanbod) te plannen en te organiseren maken de leerkrachten gebruik van een weekplanning. Om de extra ondersteuning of begeleiding te plannen en te organiseren aan kinderen die 'buiten' het basisaanbod vallen maken de leerkrachten gebruik van de zorgplanning.

Onderwijsbehoeften

In Parnassys worden de stimulerende, belemmerende factoren en onderwijsbehoeften van ieder kind beschreven door de leerkrachten. Dit ondersteunt de doorgaande lijn van ieder kind. Daarnaast gebruiken we de methoderesultaten en observaties om te bepalen of het onderwijs aangepast moet worden.

De kinderen kunnen in drie verschillende arrangementen verdeeld. Een onderwijsarrangement omvat het complete onderwijsaanbod per vakgebied: de doelen, de leerinhoud, het didactisch handelen en de evaluatie. Deze zijn beschreven in onze onderwijsplannen.

In onderstaand schema staan een richtlijn voor het indelen van de kinderen in arrangementen. We benadrukken dat er op basis van specifieke onderwijsbehoeften per vakgebied uitzonderingen gemaakt kunnen worden.

Intensief (max 15%)	Basis (65%)	Verdiept (20%)
Deze kinderen hebben behoefte aan:	Deze kinderen hebben behoefte aan:	Deze kinderen hebben behoefte aan:
<ul style="list-style-type: none"> • Verlengde instructie • Meer oefening van / leertijd voor specifieke deelvaardigheden • Enkelvoudig strategie • Kleine groep 	Basisaanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Verkorte instructie • Minimale hoeveelheid in oefening • Meervoudig strategiegebruik • Complexe toepassingsopgaven
Signalen	Signalen	Signalen
<ul style="list-style-type: none"> • Cito IV of V • Methode gebonden minimumtoets <80% 	<ul style="list-style-type: none"> • Cito II, III, IV • Methode gebonden minimumtoets 80% - 90% 	<ul style="list-style-type: none"> • Cito I • Methode gebonden minimumtoets >90% • SIDI

Ontwikkelingsperspectiefplan(OPP)

Sommige kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, zijn op basis van hun onderwijsbehoeften niet onder te brengen in een van de arrangementen en hebben extra ondersteuningsbehoeften om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Voor deze kinderen wordt een OPP opgesteld. Het OPP kijkt naar de ontwikkelingsmogelijkheden van een kind op lange termijn. Er wordt gekeken naar het uitstrooprofiel om vervolgens na te gaan wat er nodig is om het profiel te bereiken. Het OPP wordt opgesteld door de intern begeleider in overleg met in ieder geval de ouders en de leerkracht.

Zie voor meer informatie: Protocol OPP

Toetskalender

Wij werken op school met een vaste toetskalender. In deze toetskalender zijn onder andere de CITO- toetsen opgenomen die worden afgenomen rond januari en juni.

Met behulp van de genormeerde toetsen meten we de effecten van het onderwijs. We meten de ontwikkeling van de kinderen met methodegebonden toetsen en toetsen van het Cito-leerlingvolgsysteem, waarvan de resultaten worden ingevoerd in het LVS ParnasSys, en SCOL.

De groepsleerkracht houdt de administratie van de gegevens per kind en van de groep als geheel bij en ouders worden via het rapport of een oudergesprek geïnformeerd over de resultaten.

Aan de hand van de groepsoverzichten en de resultaten worden de leerlingen tijdens de groepsbespreking door de leerkracht en de intern begeleider besproken.

Als ouders de resultaten van hun kind willen bespreken, doen zij dat in eerste instantie met de groepsleerkracht. Deze maakt het kind de hele dag mee en heeft een goede kijk op de ontwikkeling van het kind in de groep. Daarnaast kunnen ouders, indien gewenst, een afspraak maken voor een gesprek met de leerkracht en/ of de intern begeleider.

In leerjaar 7 doen alle kinderen mee aan de Cito-entreetoets en in leerjaar 8 doen alle kinderen mee aan een intelligentie- en persoonlijkheidsonderzoek (ADIT) en de eindtoets (IEP) .

Het leerlingvolgsysteem (LVS)

Leerkrachten hebben over het algemeen een goed beeld van de kinderen. Dit komt doordat zij de kinderen in allerlei situaties meemaken, werk nakijken en beoordelen. Als aanvulling op dit beeld dat de leerkracht heeft en om de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs aan alle kinderen op school te kunnen waarborgen wordt een leerlingvolgsysteem gehanteerd dat uit drie onderdelen bestaat:

- **Leerlingkaart Parnassys**

De leerlingkaart is een digitaal follow-up document waarin de gegevens en kindkenmerken en (specifieke) onderwijsbehoeften staan omschreven. De leerlingkaart wordt gedurende het schooljaar aangevuld indien er wijzigingen zijn. Op basis van de gegevens die in de leerlingkaart staan, de methodegebonden toetsen en CITO toetsen, SCOL, SIDI, evaluaties en OBServaties worden de kinderen in een groepsbespreking besproken en per vakgebied in een van de drie onderwijsarrangementen ingedeeld.

- **Dossier**

In het dossier worden brieven, onderzoeksgegevens en andere belangrijke documenten verzameld; Het dossier wordt beheerd door de groepsleerkracht en/of interne begeleider.

- **LVS- CITO**

Alle kinderen van de groepen A t/m 8 worden nauwgezet gevolgd op de gebieden: Taal voor kleuters, Rekenen voor Kleuters, technisch lezen, begrijpend lezen, spelling, taal en rekenen. De toetsen worden, in principe, afgenomen door de leerkracht.

De toetsresultaten worden door de leerkracht geanalyseerd en verzameld in het administratieprogramma Parnassys. Hiermee hebben zowel de leerkrachten als de intern begeleider en directeur overzichten van de vorderingen van de individuele kinderen en de groepen.

Met de toetsen kan de leerkracht vaststellen of de ontwikkeling van het kind naar wens verloopt of welke kinderen ondersteuning nodig hebben. Ook kan het aanleiding zijn voor verbeteringen in het onderwijsgedrag van de leerkracht of verbeteringen van onderdelen van het onderwijsprogramma.

De meeste toetsen worden twee keer per jaar afgenomen. De toetsmomenten zijn in januari/februari en in mei/juni.

Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL)

De SCOL volgt de ontwikkeling van kinderen individueel en als groep op sociaal- en emotioneel niveau. De SCOL wordt los van een lesmethode gebruikt en gaat uit van twee screenings per jaar (oktober en maart) voor alle kinderen. De SCOL wordt op BS De Ravelinde met de methode 'Kinderen ... en hun sociale talenten' en de lessen Rots en Water ondersteund.

Onderwijsarrangementen

Op basis van de gegevens die in het groepsoverzicht staan, de methode gebonden en CITO- toetsen, SCOL, evaluaties en observaties worden de kinderen per vakgebied in een van de drie onderwijsarrangementen ingedeeld.

Een onderwijsarrangement omvat het complete onderwijsaanbod per vakgebied: de doelen, de leerinhoud, het didactisch handelen en de evaluatie.

Onderwijsarrangement	Onderwijsbehoeften
Basisarrangement	Algemene onderwijsbehoeften
Intensief arrangement	Meer instructie Meer leer- en inoefentijd Concrete opdrachten Enkelvoudige strategiegebruik Minder autonomie
Verdiept arrangement	Uitdaging Korte instructie Minder inoefentijd Complexe toepassingsopgaven Meervoudige strategiegebruik Meer autonomie

Onderwijsondersteuning in de praktijk

Ondersteuning voor kinderen wordt op de volgende manieren gerealiseerd:

- Aanbod van 3 onderwijsarrangementen.
- Begeleiding en/of ondersteuning onderwijsassistent.
- Ondersteuning met behulp van de computer. Voor de midden- en bovenbouw gebruiken we computerprogramma's voor lezen, rekenen en spelling. Tevens kunnen kinderen met dyslexie gebruik maken van Kurzweil, zowel op school als thuis.

- Met behulp van de inzet van zelfstandig werken en weektaak. De leerkracht heeft tijdens deze organisatievorm de mogelijkheid om kinderen in groepjes of individueel de benodigde extra zorg te bieden.
- Door gebruik te maken van een instructietafel. In iedere groep staat een instructietafel. Aan deze tafel krijgen de kinderen die moeite hebben met de leerstof, extra begeleiding. De andere kinderen zijn dan zelfstandig aan het werk.

Verlengen/doubleren of versnellen

Verlengen of doubleren wordt voorgesteld wanneer er sprake is van een grote ontwikkelingsachterstand, waarbij de verwachting is dat met een verlengd jaar de ontwikkelingsachterstand zoveel mogelijk weggewerkt kan worden. Wanneer ouders, leerkracht en intern begeleider het niet eens kunnen worden over een verlengd jaar, is de beslissing aan de directeur.

Soms gaat de ontwikkeling van de leerling zodanig snel dat er voor gekozen wordt een kind te laten versnellen, dit om te voorkomen dat een kind zich gaat vervelen en om ervoor te zorgen dat de leerling voldoende uitdaging houdt. De afweging of een kind voor versnelling in aanmerking komt, gebeurt door de groepsleerkracht in samenspraak met de ouders, intern begeleider, leerlingbegeleider en de directeur.

Deze versnelling kan in de vorm van:

- Een weektaak, waarin de leerling met een aangepast programma sneller door de stof gaat. De leerling doet in dit jaar, de leerstof voor 2 schooljaren.
- Een groep overslaan.

Voor meer informatie: Protocol 'Doubleren en versnellen'.

BOUW!

Bouw! is een computergestuurd interventieprogramma (wetenschappelijk onderzocht door Universiteit van Amsterdam) waarmee leesproblemen bij (risico-) leerlingen in groep 2 t/m 4 voorkomen en/of verholpen kunnen worden. Het kind leert, de tutor (leerkracht/ onderwijsassistent en ouders) stuurt en de computer/ Ipad wijst de weg.

Idealiter zal er gestart halverwege groep 2 of aan het begin van groep 3. Middels Bouw! wordt aan deze groep intensieve, gerichte en langdurige instructie en ondersteuning gegeven. Bouw! Is onafhankelijk naast onze methodes (Map fonemisch bewustzijn en Veilig leren Lezen) te gebruiken. De oefeningen passen zich aan het tempo van het kind aan. Toetsen en rapportages maken de vooruitgang zichtbaar.

Als een kind ondanks intensief werken met Bouw! geen of nauwelijks vooruitgang laat zien bij tussentijdse observaties en hoofdmetingen, is het op basis van de digitaal opgeslagen gegevens aantoonbaar dat de school heeft voldaan aan zijn zorgplicht op niveau 3 en kan het kind worden aangemeld bij de Leeskliniek of voor onderzoek naar dyslexie (gemeente) .

Dyslexie

Vanaf het moment een kind op school is, volgen wij het kind in het voorbereidend, aanvankelijk en voortgezet technisch leeronderwijs. Wanneer gezien wordt dat de kind hier uitval op vertoont of er uitval te verwachten is, zal de kind intensiever begeleid worden. Voor kinderen die onvoldoende profiteren van het intensieve arrangement is de mogelijkheid voor extra ondersteuning bij de Leeskliniek van VCO de Kring in Brielle. De school maakt gebruik van de expertise en faciliteiten van de Leeskliniek van VCO de Kring voor het optimaliseren van het leesonderwijs en laat zich adviseren over kinderen met leesachterstanden. Bij een vermoeden van dyslexie past de school het Protocol Leesproblemen en dyslexie van het Expertisecentrum Nederlands toe. Indien het protocol is gevolgd en het leerlingdossier compleet is, moet via de intern begeleider/ schoolmaatschappelijk werkster contact opgenomen worden met het JOT. Via het JOT verloopt vervolgens de toeleiding naar vergoede dyslexiezorg.

Zij beoordelen de aanvraag, nemen contact op met de ouders over de gewenste aanbieder en indien akkoord bevonden bestellen zij de zorg. Ieder kind met een dyslexieverklaring heeft recht op compenserende en/of dispenserende maatregelen die op hem of haar van toepassing zijn.

Voor meer informatie: Protocol Masterplan Dyslexie

Plusklas

Op schoolniveau bekijken we welke kinderen in aanmerking komen voor verrijking van de lesstof binnen de groep, voor een extra aanbod op school buiten de groep intern (interne Plusklas) of ander onderwijs aanbod in Bovenschoolse Plusklas. Deze selectie vindt onder andere plaats met behulp van DHH. Het DHH protocol geeft veel informatie over kenmerken van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en (hoog)begaafde kinderen. Bij signalering en diagnose van een (hoge) begaafdheid wordt verder gekeken dan alleen een hoog IQ. In DHH wordt inzicht gegeven in de diverse aspecten en persoonlijkheidskenmerken en intelligenties van kinderen, waarbij tevens de rol van creativiteit in het handelen en in de prestaties wordt meegerekend.

Voor meer informatie: protocol voor MHB

Vaktalent

Niet elk kind is hetzelfde. Sommige kinderen hebben aan een half woord genoeg om een les te snappen, andere kinderen hebben de behoefte aan een leerkracht die concreet materiaal gebruikt om de les uit te leggen. Om aan de behoefte van deze kinderen tegemoet te kunnen komen, kunnen de kinderen vanaf groep 6 van onze school deelnemen aan "Vaktalent". Tijdens de Vaktalent- lessen worden de handen uit de mouwen gestoken. Tijdens deze lessen worden de theorie van school gekoppeld aan de praktijk. Te allen tijde worden de lesdoelen van onze school goed in de gaten. Het is niet zo dat we de kinderen worden opgeleid tot bloemist of loodgieter. Dat is immers niet de taak van een basisschool. We zien deze vorm van onderwijs als een aanvulling op ons lesgeven.

Kinderen van een andere school

Wanneer kinderen van een andere basisschool naar BS De Ravelinde komen, krijgen ze de ruimte om aan de nieuwe situatie te wennen. Na bestudering van het onderwijskundig rapport van de vorige school, eventueel aangevuld met eigen toetsen, wordt het niveau van het kind bepaald en wordt indien nodig, gerichte hulp ingezet. Ook wordt de groep waarin het kind geplaatst wordt o.a. bepaald aan de hand van het onderwijskundig rapport. Ook nemen we altijd contact op met de vorige basisschool.

Kinderen naar een andere school

Wanneer kinderen vanwege omstandigheden, zoals een verhuizing, naar een andere school vertrekken worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de groepsleerkracht. Tijdens dat gesprek wordt de ontwikkeling van de leerling tot dat moment met de ouders besproken. Tevens ontvangen de ouders een onderwijskundig rapport, waarin de ontwikkelingen beschreven worden. Dit rapport is bestemd voor de nieuwe school van het kind.

In het gesprek wordt aan de ouders toestemming gevraagd om eventuele aanvullende informatie aan de nieuwe school te verstrekken. Indien de nieuwe school verzoekt om inzage in aanvullende rapportages, zoals verslagen van onderzoek door derden zal dat uitsluitend toegestaan worden na instemming van en met medeweten van de ouders.

Voortgezet Onderwijs

Het is voor kinderen van groep 8 een grote overgang van de vertrouwde basisschool naar een nieuwe school. Het is een belangrijke stap, want het is in ieders belang dat een kind op de goede school terechtkomt. Daarom maken we veel werk van een goede voorbereiding op de overstap en werken we aan een 'warme overdracht'. Op een ouderavond in groep 7 wordt al aandacht besteed aan de procedure van verwijzen en aanmelden op het voortgezet onderwijs. In de periode januari/februari worden in de regio centrale voorlichtingsavonden georganiseerd waarbij de scholen voor voortgezet onderwijs zich voorstellen aan de schoolverlaters en hun ouders. Het aantal kinderen dat naar de verschillende vormen van voortgezet onderwijs gaat, wisselt van jaar tot jaar. Het is afhankelijk van de samenstelling van groep 8.

We worden door de ontvangende scholen op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkeling van onze oud-kinderen. Alle kinderen die onze school verlaten worden nog minimaal drie jaar door ons gevolgd binnen het VO.

Hfd. 6 Contacten met (externe) deskundigen

Op het moment dat de ondersteuning niet (meer) toereikend voor een kind is, wordt geprobeerd door middel van (multidisciplinair) overleg te komen tot een aanpassing hiervan en/of een passend (onderwijs-) aanbod. Dit overleg verloopt in samenspraak met de intern begeleider van de school.

Contacten met ouders/ verzorgers

Een goed contact tussen school en thuis is heel belangrijk. Niet voor niets noemden we voor in deze gids een geregeld contact met de ouders als een van de zaken waar we op BS De Ravelinde speciaal op letten. We informeren u niet alleen over alle belangrijke gebeurtenissen op school, maar ook over het wel en wee van uw kind. Wij van onze kant stellen het op prijs als u ons van belangrijke gebeurtenissen thuis op de hoogte houdt. Een goede samenwerking tussen school en thuis is fijn voor de kinderen, de ouders en de school. Door een goed contact kan de opvoeding thuis en begeleiding op school op elkaar worden afgestemd. Hierdoor wordt de kans groter dat een kind zich thuis voelt op school en de leerresultaten verbeteren.

In hoofdstuk 7 kunt u lezen op welke wijze we vorm geven aan de contacten met ouders.

Schoolbegeleider

Onze schoolbegeleider, Ester Geilman, ondersteunt en adviseert school op de 'dagelijkse' werkvloer. Op schoolbrede ontwikkelingen en op het gebied van de leeromgeving waarin de kinderen zich ontwikkelen. De schoolbegeleider ondersteunt de intern begeleider en leerkracht om het onderwijs optimaal te kunnen afstemmen op het kind. In sommige gevallen voert de schoolbegeleider ook onderzoeken uit.

Jeugd verpleegkundige (JVK) en jeugdarts van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Nissewaard

De jeugdverpleegkundige en jeugdarts van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Nissewaard zien alle kinderen op school of op het CJG. Bijvoorbeeld tijdens een gesprek of wanneer uw kind een prik krijgt.

Groep 2: meten, wegen en meer

Wanneer uw kind in groep 2 zit, ontvangt u een uitnodiging om samen met uw kind langs te komen voor een afspraak. Tijdens deze afspraak op school of het CJG wordt uw kind gemeten en gewogen en onderzoeken we de motoriek. Daarnaast nemen we een ogen- en orentest af.

Naast deze lichamelijke onderzoeken gaat de jeugdarts met u in gesprek over vragen die u heeft. Deze vragen kunnen gaan over de opvoeding, thuissituatie of gezondheid van uw kind. Bij de uitnodiging ontvangt u twee vragenlijsten om in te vullen. Deze worden gebruikt tijdens het gesprek. Met uw toestemming bespreken we uw kind voor en worden de eventuele resultaten van deze afspraak met de leerkracht gedeeld, omdat we nauw met de school samenwerken en hij/zij uw kind dagelijks ziet.

9 jaar: vaccinaties

In het jaar dat uw kind 9 jaar wordt, krijgt uw kind twee vaccinaties: de DTP-prik tegen difterie, tetanus en polio en de BMR-prik tegen bof, mazelen en rode hond. U ontvangt van tevoren een uitnodiging om met uw kind langs te komen.

Groep 7: meten, wegen en meer

Wanneer uw kind in groep 7 zit, ontvangt u een uitnodiging om samen met uw kind langs te komen voor een afspraak. Alle kinderen uit groep 7 worden door de jeugdverpleegkundige op school of op het CJG gemeten en gewogen. Omdat er veel in deze periode gebeurt, hebben ouders/verzorgers vaak vragen. Bijvoorbeeld over de beginnende puberteit, emotionele ontwikkeling, omgang met sociale media etc. De jeugdverpleegkundige kan deze samen met u bespreken. U ontvangt vooraf een uitnodiging om bij de afspraak aanwezig te zijn.

De jeugdverpleegkundige die aan onze school verbonden is, is Eefje Prins. De jeugdarts die aan onze school verbonden is, is Reini Veldkamp

Telefoonnummer: 0181-237100
cjgnissewaard@cjgrijnmond.nl

Schoolmaatschappelijkwerkster (SMW)

Onze SMW-ers zijn iedere dinsdag op school aanwezig. De SMW-er kan ouders ondersteunen die vragen hebben over hun kinderen en/of over zich zelf als ouder. Voordat zij in gesprek gaat met kinderen, heeft zij altijd toestemming van de ouders nodig. In een gesprek met kind, ouders of beide wordt gekeken welke vragen er liggen en welke wegen bewandeld kunnen worden om deze vragen te beantwoorden. De SMW-ers die aan onze school verbonden zijn, zijn Sylvia van Gennip (dinsdag) en Lisette Janse (maandag). U kunt via de intern begeleider of de groepsleerkracht een afspraak maken. Ook kunt u met hen in contact komen door een email ter sturen aan: s.vangennip@kwadraad.nl of l.janse@kwadraad.nl

Voorbeelden van onderwerpen waar men mee naar SMW kan:

- Een kind zit niet lekker in zijn vel maar ouders weet niet waardoor;
- Een ouder heeft praktische problemen die ook invloed hebben op het welbevinden van hun kind en niet duidelijk is waar hiervoor hulp te krijgen is;
- Ouders gaan scheiden en weten niet hoe hiermee om te gaan naar de kinderen toe;
- Er is iemand overleden in de omgeving van een kind, dit heeft veel invloed op het welbevinden en het gedrag van een kind. SMW kan advies geven over hoe hiermee om te gaan;
- Een kind kan; druk zijn, niet luisteren, bedplassen, teruggetrokken zijn, slecht slapen, verdrietig zijn, enz. dit kunnen tekenen zijn dat hij/ zij spanningen ervaart waarvan ouders niet weten waar het vandaan komt of wat eraan gedaan kan worden.

Schoolondersteuningsteam (SOT)

Het SOT bestaat uit de ouders, de leerkracht, de schoolbegeleider, de schoolmaatschappelijk werkster, de intern begeleider en indien nodig en/of gewenst een externe (deskundige). Er zal gezamenlijk geprobeerd worden via overzicht (Wat weten we al?) en inzicht (Wat is de oorzaak?) te komen tot een uitzicht (Wat kunnen we regelen?) voor een kind zodat deze optimaal van het onderwijs kan (blijven) profiteren.

HIA

HIA (Handelingsgericht Integraal Arrangeren) is een methode van toewijzing van ondersteuning, die het Samenwerkingsverband (SWV) gebruikt. School, ouders en (externe) deskundigen creëren onder leiding van een onafhankelijk trajectbegeleider vanuit het SWV samen (nieuw) perspectief voor kinderen die vast dreigen te lopen in hun ontwikkeling door ondersteuning op maat met zo min mogelijk bureaucratie.

De vragen die gesteld worden gedurende het zoeken naar nieuw perspectief op school zijn:

- Is onze school in staat om dit kind, met deze problematiek verantwoord op te vangen en te begeleiden?
- Gaat deze opvang/begeleiding niet ten kosten van andere kinderen in de groep?
- Kan/moet dit kind tijdelijk opgevangen worden?
- Zo ja, hoelang duurt deze tijdelijke plaatsing
- Kan/moet dit kind voorwaardelijk opgevangen/ begeleid worden?
- Wat zijn dan de argumenten voor deze voorwaardelijke plaatsing?
- Welke afspraken zijn er met de ouders gemaakt (schriftelijk vastleggen)
- Welke afspraken zijn er met het team en de betreffende groepsleerkracht gemaakt?

Leeskliniek

Wanneer een kind, na intensieve begeleiding op school, niet voldoende vooruitgang heeft in het leesleerproces bestaat de mogelijkheid om gedurende 20 weken een individuele leesbegeleiding te krijgen vanuit de Leeskliniek van VCO De Kring. Gedurende de eerste 8 weken krijgt een kind twee keer in de week 45 minuten individuele leesbegeleiding met daarna nog eens 12 weken een keer in de week 45 minuten. Het doel van deze leesbegeleiding is om een kind weer op groepsniveau te brengen.

Mocht er sprake zijn van een hardnekkig leesprobleem dan is er tevens de mogelijkheid om via de leeskliniek een aanvraag tot onderzoek naar dyslexie te doen.

Zie voor meer informatie: Notitie Leeskliniek VCO de Kring

Samenwerkingsverband Kindkracht

Op iedere basisschool zijn er kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Zo ook op onze school. We willen alle kinderen zo veel mogelijk binnen de groep op onze eigen school begeleiden en ondersteunen. Om deze reden werken we samen met andere scholen en met externe deskundigen in onze eigen woonplaats en in de regio. We hebben immers niet alle kennis zelf in huis. Om dit goed te organiseren, is met andere scholen voor primair onderwijs op Voorne Putten Rozenburg het Samenwerkingsverband "Kindkracht" opgericht. Binnen het samenwerkingsverband werken bijna 70 scholen samen aan verbetering van de ondersteuning aan kinderen. Deze scholen zijn niet alleen de reguliere basisscholen, maar ook de scholen voor speciaal (basis)onderwijs. Voor ieder kind met specifieke onderwijsbehoeften is er volgens ons een goede oplossing te vinden.

De website van samenwerkingsverband Kindkracht kunt u raadplegen voor meer informatie.

Zie ook: Protocol thuiszitters Kindkracht

Kindkrachtspecialist

De kindkrachtspecialist ondersteunt en adviseert de leerkracht en de intern begeleider. Hij / zij is een gespecialiseerde medewerker van het Samenwerkingsverband Kindkracht waartoe onze behoort. Er kan bij het Samenwerkingsverband voor een kind ambulante begeleiding uit de bovenschoolse pool worden aangevraagd.

Thuis in de wijk

In Nissewaard wordt gestreefd naar een samenleving waarin inwoners en hun leefomgeving centraal staan. Het doel is om de gezondheid en het welzijn van de inwoners te vergroten. Dit wordt bereikt door samen te werken met inwoners, gemeente, maatschappelijke partners en scholen in de wijken en kernen, dicht bij de inwoners. Deze nieuwe manier van samenwerken wordt Thuis in de Wijk genoemd.

Scholen binnen een wijk of kern werken met elkaar samen in een ROK (Regionaal Overleg Kindkracht). BS De Ravelinde valt onder ROK 4.

Jeugd Ondersteunings Team (JOT)

In het JOT werken deskundige jeugdhulpverleners, jeugd- en gezinscoaches, uit de verschillende jeugdhulpinstellingen en welzijnsorganisaties met elkaar samen. Gezinnen die hulp nodig hebben krijgen één vaste vertrouwenspersoon bij het wijkteam. Die zet het netwerk van het gezin in om te helpen, geeft zelf hulp en ondersteuning en is vertrouwenspersoon naar andere professionals. Om hulp thuis en op school te realiseren, is het belangrijk dat het wijkteam aansluit bij de onderwijszorgstructuur. Dat wil zeggen dat het aanbod van het wijkteam aansluit bij het aanbod van de school. Waar nodig schakelt het JOT meer specialistische hulp (bedden, meervoudige stoornissen en uithuisplaatsing) in. De jeugd- en gezinscoach van het JOT gaat met ouders en kinderen in gesprek voor een goede vraaganalyse en hulpaanbod. Het wijkteam biedt opvoedondersteuning en –hulp en gezinscoaching. Voor ouders is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) bij hen in de buurt een ingang naar de jeugdhulp van het wijkteam. Bij het CJG in Nissewaard (www.cjgnissewaard.nl) kunnen zij terecht voor vragen over gezondheid, opvoeding en opgroeien. Tevens kunnen ouders en school via de schoolmaatschappelijk werkster met het JOT in contact komen.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Nissewaard

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is dé plek waar ouders, verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen met vragen over gezondheid, opvoeden, opgroeien en verzorging. Als u het nodig vindt, biedt het CJG u en uw kind (van -9 maanden tot 18 jaar) ook advies en ondersteuning. Er werken jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, doktersassistenten, pedagogen en andere deskundigen om samen met u gezond en veilig opvoeden en opgroeien mogelijk te maken. Ga voor meer informatie over het CJG, privacy of voor opvoedinformatie naar onze website www.cjgnissewaard.nl.

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

De meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt school goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Sinds 1 juli 2013 is school verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring.

Voor meer informatie: Protocol 'Meldcode Huiselijk geweld en SISA'.

SISA

SISA staat voor Signaleren en Samenwerken en tevens voor Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak. Soms heeft een kind ondersteuning nodig tijdens het opgroeien. Dan kan het gebeuren dat meerdere professionals tegelijkertijd betrokken zijn of ondersteuning bieden. Het is belangrijk dat zij dit van elkaar weten zodat zij met elkaar kunnen samenwerken om de juiste resultaten te behalen. Met SISA wordt bijgehouden of meerdere professionals op hetzelfde moment betrokken zijn bij hetzelfde kind. Ook wordt zichtbaar gemaakt in SISA of andere professionals betrokken zijn bij kinderen op hetzelfde adres of bij kinderen met dezelfde ouder. SISA is goed beveiligd. Dit moet ook volgens de wet Bescherming Persoonsgegevens. SISA heeft ook een privacyreglement dus met de gegevens van het kind wordt zeer zorgvuldig omgegaan. SISA is alleen toegankelijk voor aangesloten organisaties die hun betrokkenheid bij een kind/jongere kenbaar hebben gemaakt.

Vanuit onze zorgstructuur vinden wij het belangrijk samen te werken met (externe) deskundigen en professionals. Daarom zullen wij kinderen waarbij risico- en/of zorgsignalen worden waargenomen, kenbaar maken in SISA om deze samenwerking te kunnen optimaliseren.

Voor meer informatie: Protocol 'Meldcode Huiselijk geweld en SISA'.

Hfd. 7 BS De Ravelinde voor kinderen én hun ouders

Een goed contact tussen school en thuis is heel belangrijk. Niet voor niets noemden we voor in deze gids een geregeld contact met de ouders als een van de zaken waar we op BS De Ravelinde speciaal op letten. We informeren u niet alleen over alle belangrijke gebeurtenissen op school, maar ook over het wel en wee van uw kind. Wij van onze kant stellen het op prijs als u ons van belangrijke gebeurtenissen thuis op de hoogte houdt. Een goede samenwerking tussen school en thuis is fijn voor de kinderen, de ouders en de school. Door een goed contact kan de opvoeding thuis en begeleiding op school op elkaar worden afgestemd. Hierdoor wordt de kans groter dat een kind zich thuis voelt op school en de leerresultaten verbeteren.

Informatievoorziening aan en van gescheiden ouders

Indien de ouders van een leerling gescheiden zijn, is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de manier waarop de communicatie en consultatie over de vorderingen van het kind verloopt. De school heeft daarom een protocol ontwikkeld hoe het met deze regels omgaat.

De school volgt de wettelijke regels met betrekking tot de informatieplicht jegens gescheiden ouders. Dat betekent dat de school ervan uitgaat dat ouders die beiden het ouderlijk gezag verkregen hebben elkaar informeren met betrekking tot zaken rondom hun zoon of dochter.

Indien een ouder niet met het gezag is belast ontvangt hij/ zij op zijn/haar verzoek informatie over belangrijke feiten en omstandigheden. Op basis van jurisprudentie: rapporten, informatie rond schoolkeuze, informatie met betrekking tot de schoolloopbaan, specifieke problemen tenzij

- de informatie ook niet aan de met het gezag of verzorging belaste ouder zou worden verstrekt of
- het belang van het kind zich daartegen verzet. Indien de school een verzoek om informatie afwijst, zal zij dit met redenen omkleed kenbaar maken aan verzoeker/verzoekster.

Hieronder vindt u een schema waarin de soorten verbintenissen tussen ouders zijn omschreven. U kunt zo zien welke ouder recht heeft op welke informatie.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie
A	Ouders die met elkaar zijn getrouwd; voor vader en moeder geldt:	X	
B	Ouders die zijn gescheiden; Voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen	
C	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren	X	
D	Ouders die niet met elkaar zijn getrouwd, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen	X	
E	Ouder die niet met het gezag is belast		X
F	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in gezagsregister; voor vader geldt:		X
G	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X	
H	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen	

I	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, maar niet ingeschreven in het gezagsregister; voor vader geldt:		X
J	Ouders beide uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst; voor vader en moeder geldt:		X
K	Voogd	X	
L	Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend	Voor de biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend, geldt dus: helemaal geen informatie.	
M	Grootouders die de verzorging van het kind op zich nemen omdat de ouders spoorloos zijn.	Voor grootouders, die de verzorging van de kinderen op zich nemen, omdat de ouders spoorloos zijn geldt: in principe geen informatie.	

Alle ouders hebben naar de school een schriftelijke informatieplicht. Dit houdt in dat de school op de hoogte moet worden gesteld betreffende hun Burgerlijke Staat. De Burgerlijke Staat moet worden ingevuld op het inschrijfformulier. Eventuele wijzigingen hierin in de loop van de basisschoolperiode van de kinderen moeten doorgegeven worden, zo ook in het geval van een echtscheiding.

Voor meer informatie: Protocol informatieverstrekking gescheiden ouders

Informatiegesprek

Met alle ouders/ verzorgers die de school willen gaan bezoeken wordt een uitgebreid informatiegesprek gevoerd. Tijdens dit gesprek worden o.a. de visie en de werkwijze van de school besproken.

Informatieavond en Kennismakingsgesprek

Aan het begin van het schooljaar wordt een algemene informatieavond en een Kennismakingsgesprek georganiseerd.

Tijdens de informatieavond maken ouders/ verzorgers kennis met de leerkracht van hun kind en worden de leerstof en bijzonderheden van de groep gepresenteerd.

Tijdens het Kennismakingsgesprek krijgen ouders/ verzorgers de gelegenheid om aan de nieuwe leerkracht van hun kind te vertellen hoe zij kind kennen en welke informatie zij nodig achten om met de leerkracht te delen. Deze informatie kan belangrijk zijn om het onderwijs beter op de kinderen te kunnen afstemmen. Ter voorbereiding van dit gesprek kunnen ouders/ verzorgers een vragenlijst invullen.

Rapporten en rapportgesprekken

Kinderen leveren op school elke dag prestaties die gewaardeerd worden. Over de waardering van die prestaties informeren we u voor de groepen A t/m 8 twee keer per jaar via het rapport. Na de rapporten wordt u in de gelegenheid gesteld om over het werk van uw kind te spreken. Op deze dagen bent u welkom op school voor een tien-minuten gesprek.

Inloop

Iedere dinsdag- en donderdagochtend (even weken) en woensdag (oneven weken) is er 'De inloop' van 8.20 uur tot 8.45 uur. Om 8.30 uur moeten alle kinderen binnen zijn. De kinderen kunnen zelfstandig aan het werk gaan. U bent van harte uitgenodigd om met uw kind mee te werken. De kinderen krijgen dan extra persoonlijke aandacht en de leerkracht heeft tijdens de inloop de tijd om kinderen individueel extra te ondersteunen.

Korte contactmomenten

Wij zijn altijd bereid om buiten de ouderavonden om met u te praten over uw kind. Als u behoefte heeft aan een gesprek, kunt u altijd een afspraak maken voor een gesprek na schooltijd.

Gesprek met directie

We gaan er van uit dat bij u vragen / opmerkingen omtrent het onderwijs aan uw kind in eerste instantie contact heeft met de leerkracht en/of intern begeleider. Als er zaken zijn die u wilt bespreken met de locatieleider of directeur bent u vanzelfsprekend ook altijd van harte welkom.

Voortgezet Onderwijs advies

In het voorjaar van van groep 7 is er een voelichtingsavond over het verwijzingstraject dat de school doorloopt. Vervolgens wordt in april de Entree-toets van CITO afgenomen bij de kinderen van groep 7A. Deze zal met het voorlopig schooladvies Voortgezet Onderwijs in juni met de ouders en de kinderen worden besproken. Indien nodig zal dit voorlopig schooladvies in december door de leerkracht van groep 8 en intern begeleider worden aangepast.

Aan het begin voor van groep krijgt u nogmaals in het kort informatie over het te doorlopen verwijzingstraject

Voortgezet Onderwijs.

In het najaar nemen we in groep 8 de NIO/ NPV-J (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau) of de ADIT af en bij sommige kinderen de Drempeltoets. Na ongeveer een maand komen de uitslagen op school binnen. U krijgt de uitslag van de toets via een gesprek, waarvoor u wordt uitgenodigd.

Dit gesprek valt meestal samen met het eerste rapportgesprek van groep 8 dat doorgaans in december plaatsvindt. In februari formuleren de leerkracht van groep 8, de intern begeleider en de directeur het definitieve eindadvies van de school.

Voor 15 maart melden ouders aan de leerkracht van groep 8 de keuze van de school voor Voortgezet Onderwijs voor hun kind.

In april volgt de verplichte centrale eindtoets. Wij hebben op school gekozen voor de IEP- eindtoets. De uitslag hiervan ontvangen wij op school. De uitslag van de eindtoets is niet bepalend voor de plaatsing in het Voortgezet Onderwijs. Als het zo zou zijn dat de toets beter gemaakt is dan het advies van de school is geweest, dan zal de school het advies moeten heroverwegen. Andersom geldt: als de leerling de toets onverhoopt slechter gemaakt heeft, dan wordt het schooladvies niet aangepast. Het is uiteraard voor de school van belang dat de toets naar beste kunnen wordt gemaakt zodat er betrouwbare gegevens uit voortvloeien. Deze gegevens worden gebruikt om scholen op landelijk niveau met elkaar te vergelijken. De uitslag verneemt u van de leerkracht van groep 8.

Ouder-enquete

Volgens de Meerjarenplanning krijgen de ouders de mogelijkheid de ouderenquête in te vullen. We gebruiken hiervoor het programma WMK: "Werken met kwaliteit". Terugkoppeling vindt plaats via de schoolgids en de nieuwsbrief.

Nieuwsbrief

Ongeveer eenmaal per maand worden ouders van zaken die met name de gehele school aangaan, geïnformeerd. De nieuwsbrief wordt verzonden via Social Schools.

Facebook

Op Facebook plaatsen wij alleen algemene berichten. Wij delen geen foto en videomateriaal van kinderen op Facebook of andere open Social Media kanalen.

Social Schools

Wij maken op BS De Ravelinde gebruik van Social Schools. Dit is het platform waar onze website ook onder valt en wat wij gebruiken als communicatie middel naar ouders. Ouders kunnen zich aanmelden voor Social Schools. Tevens is een app te downloaden. Via Social Schools worden ouders betrokken bij lopende zaken van school en dingen die m.n. de groep aangaan. De berichten zijn alleen te zien door de ouders van de kinderen van deze groep!

De medezeggenschapsraad (MR)

De Medezeggenschapsraad (MR) is een overlegorgaan, van ouders en personeel. De MR overlegt met de directie over aangelegenheden die de school betreffen. Dit doen zij gemiddeld zes keer per jaar. In de MR van "BS De Ravelinde" hebben 4 ouders (oudergeleding) en 4 leerkrachten (personeelsgeleding) zitting. De zittingsduur van de leden van de MR is 3 jaar. Daarna zijn ze aftredend en kunnen zij zich eventueel opnieuw herkiesbaar stellen.

De MR is bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden die de school betreffen, kortweg het beleid van de school. De directie heeft, voordat bepaalde besluiten genomen mogen worden, instemming nodig van de MR, zoals b.v. voor:

- Vaststelling of wijziging van het schoolreglement.
- Vaststelling of wijziging m.b.t. de organisatie van de school.
- Begroting en financiën.
- Groepsverdeling.

Daarnaast heeft de MR adviesbevoegdheid waarbij de MR, gevraagd of ongevraagd, advies mag uitbrengen over te nemen besluiten, zoals b.v. voor:

- Aanstelling of ontslag van her personeel
- Beleid m.b.t. de roosters en de vrije en vakantiedagen.

Zowel ouders als leerkrachten hebben invloed op het beleid van de school. De inzichten en/of ideeën van ouders en leerkrachten hoeven niet altijd overeen te komen met die van het algemeen management. Daarom is het goed dat zowel vertegenwoordigers van ouders en leerkrachten in overleg met het algemeen management tot bepaalde standpunten komen.

De MR is dus een vertegenwoordiging van de ouders en het personeel, door verkiezingen gekozen. Iedere ouder of ieder personeelslid kan dus contact opnemen met een lid van de MR over zaken die de school betreffen. De MR is niet de spreekbuis voor individuele aangelegenheden. Deze zullen eerst met de leerkracht en eventueel daarna met de directie moeten worden besproken.

Van iedere MR vergadering worden notulen gemaakt. Deze zijn ter inzage te vinden in de leerkrachtenkamer. Wendt u zich voor vragen of voor meer informatie gerust tot 1 van de MR- leden.

De leden van de MR:

Oudergeleding:

Erica Lock (voorzitter)

Suzette van Wijk

Mirjam Poljakovic

Personeelsgeleding:

vacant

Rinke Prooi (Notulen)

Claudia Tims

Namens BS De Ravelinde heeft Mirjam Poljakovic zitting in de GMR. De GMR (Gemeenschappelijke MR) is een vertegenwoordiging van alle MR-en van de basisscholen behorende tot SWS – VPR.

De ouderraad (OR)

De ouderraad bestaat momenteel uit 11 ouders en ondersteunt bij activiteiten die op school plaatsvinden, excursies die buiten school plaatsvinden en is ook actief bezig met het decoreren van de school. Hiervoor worden vanzelfsprekend kosten gemaakt. Omdat deze kosten in principe alle kinderen ten goede komen, vragen wij alle ouders een bijdrage. Gedurende het schooljaar zult u worden verzocht de ouderbijdrage te voldoen.

De bijdrage, inclusief schoolreis, is momenteel € 45,00 per kind. Deze bijdrage is vrijwillig, maar is hard nodig om uw kind aan alle activiteiten mee te kunnen laten doen. Betaling is noodzakelijk voor deelname aan de schoolreis. Als de betaling voor u een probleem is, verzoeken we contact op te nemen met de directeur van de school. Er wordt dan naar een passende regeling gezocht.

De leden van de OR:

Voorzitter: Bianca Boerboom Hofman

Secretaris: Mirian van Oosten

Penningmeester: Marina Van Brenkelen

Leden:	Mariska Seelt	Marjon Klok
	Laura Wijntjes	Caroline Verhoef
	Winneke Wijntjes	Marieke van Abswoude
	Marcel Kleijwegt	Marieke Heemskerk

Heeft u vragen aan of ideeën voor de OR, neemt u dan gerust contact op met één van bovengenoemde leden.

Ouders helpen op school

Gelukkig zijn veel ouders op vele manieren actief op BS De Ravelinde. Een moderne basisschool als onze school kan eenvoudigweg niet zonder. Niet alleen de medezeggenschapsraad en de ouderraad spelen een belangrijke rol, maar ook andere ouders zijn actief bij veel activiteiten onder en na schooltijd. Een paar voorbeelden:

- hulp bij het werken in het documentatiecentrum
- begeleiden van groepjes kinderen tijdens een uitstapje
- hulp bij sportactiviteiten en feesten
- uitvoeren van allerhande klussen
- allerlei verbeteringen aan de school
- hulp bij creatieve vakken e.d.
- hulp bij luizencontroles na de vakanties

Verlof en leerplicht

Sinds 1 augustus 1985 is een kind vanaf zijn vijfde jaar leerplichtig. Onze school hoort, wat betreft de regio-indeling voor de vakantieregeling, tot de regio Midden Nederland. De vakanties voor dit schooljaar leest u in de jaarkalender. Buiten deze regeling mag de school geen extra verlof verlenen, behalve in uitzonderlijke gevallen:

- Voor de vervulling van plichten die voortvloeien uit levensovertuiging of godsdienst.

- Vakantieverlof vanwege de specifieke aard van het beroep van een van de ouders/verzorgers waardoor het onmogelijk is binnen de schoolvakanties op vakantie te gaan. Bij vakantieaanvragen moet een werkgeversverklaring van de betreffende ouder/verzorger worden bijgevoegd. Dit verlof moet twee maanden van tevoren worden aangevraagd en kan maximaal tien dagen bedragen. Het wordt slechts één maal per jaar verleend. Extra vakantieverlof mag niet in de eerste weken na de zomervakantie worden verleend. Ook mag geen extra verlof worden gegeven om bijvoorbeeld eerder op vakantie te gaan of om files te vermijden.
- Verlof in het geval van bijzondere familieomstandigheden. Elke aanvraag wordt apart door de directie bekeken. De ouders/verzorgers dienen extra verlof tenminste 8 weken van tevoren schriftelijk aan te vragen. Bij de behandeling van een dergelijk verzoek gaat school uit van de wet- en regelgeving zoals die is vastgelegd in de leerplichtwet.

Over de toekenning van verlof van minder dan tien dagen beslist de directie en deze geeft daarvan een schriftelijke reactie aan de ouders/verzorgers. In geval van twijfel wordt advies ingewonnen bij externe instanties.

Over het toekennen van meer dan tien dagen vakantieverlof of bij verlof wegens gewichtige omstandigheden beslist de leerplichtambtenaar. Dit moet ruim van te voren worden aangevraagd. De leerplichtambtenaar beslist minimaal een maand van te voren.

De registratie van het verlof wordt in de kinderendossiers bijgehouden.

Klachtenregeling

Indien ouders ontevreden zijn over bepaalde zaken op school, gaan we er vanuit dat we de meeste klachten in onderling overleg kunnen oplossen. We nodigen u daarom van harte uit bij ontevredenheid, de leerkracht en/of de directie aan te spreken.

Als ouders er met de leerkracht en/of de directie niet uitkomt en de klacht naar de mening van de ouder niet naar behoren is opgelost, dan kan deze worden voorgelegd aan het schoolbestuur of er kan een klacht worden ingediend bij de landelijke klachtencommissie.

Landelijke Klachtencommissie
Postbus 82324
2508 EH Den Haag
070-3861697
e-mail: info@klachtencommissie.org

Klachten ongewenst gedrag

Bij klachten over ongewenste gedrag op school, zoals: pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld, kunnen ouders en kinderen een beroep doen op de ondersteuning door de vertrouwenspersoon op school. De vertrouwenspersoon luistert, geeft informatie over mogelijke vervolgstappen en brengt ouders eventueel in contact met de externe vertrouwenspersoon voor verdere begeleiding in de klachtprocedure.

Contactgegevens interne vertrouwenspersoon

Shannen de Gooijer
s.degooijer@sws@vpr.nl

Contactgegevens externe vertrouwenspersoon

Jeroen Meijboom
T: 010-4071599 of
E: evp@cedgroep.nl.

Vertrouwensinspecteur

Voor een onafhankelijk advies in geval van een klacht, kunt u ook contact opnemen met de een van de vertrouwensinspecteurs van de Onderwijsinspectie via telefoonnummer 0900-111 3111 (lokaal tarief) wekdagen van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Meldplicht seksueel geweld

Bij klachten van ouders en kinderen over de schoolsituatie, waarbij mogelijk sprake is van ontucht, aanranding of een ander zedendelict door een schoolmedewerker jegens een minderjarige kind, is de school wettelijk verplicht het bevoegd gezag te informeren. Vervolgens is het bevoegd gezag verplicht aangifte te doen bij politie/justitie.

Klachtenroute

De meest gebruikelijke klachtroute is aangegeven, maar de klager beslist over de te volgen route en wie aangesproken wordt.

De (interne) vertrouwenspersoon kan in een vroeg stadium worden aangesproken als wegwijzer.

Klager beslist over de te volgen route, behalve bij route 4, waarbij voor personeelsleden de meldplicht geldt en voor het bestuur de aangifteplicht. Voor de route van een arbeidsgeschil geldt geen van deze klachtroutes, maar een geschillenregeling.

	1	2	3	4
	Klachten van onderwijkskundige aard zoals: - methode - aanpassing programma - toetsing en beoordeling	Klachten van school organisatorische aard of over kwaliteit van het onderwijs zoals - vakanties - vrije dagen - schoolbijdrage - inzetten extra hulp - communicatie	Klachten over ongewenst gedrag zoals: - agressie - geweld - racisme - discriminatie - pesten - seksueel overschrijdend gedrag	Klachten over: - geweld - (een vermoeden van) een seksueel misdrijf - seksuele intimidatie - racisme - discriminatie Meldcode huiselijk geweld Aangifteplicht
Interne vertrouwenspersoon en/of externe vertrouwenspersoon	Gesprek met leerkracht		Gesprek met leerkracht	
	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met schoolleiding	Gesprek met directie	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met directie	Melding aan bevoegd gezag (directie) Informeren slachtoffer/klager (ouders) en aangeklaagde
	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met/klacht bij (algemeen) directeur	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met/klacht bij (algemeen) directeur	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met/klacht bij (algemeen) directeur	Eventueel gesprek met interne vertrouwenspersoon (eerste opvang; melden bij bestuur en doorverwijzen naar externe vertrouwenspersoon)
	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met interne vertrouwenspersoon	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met interne vertrouwenspersoon en/of klachtmelding(!) bij onderwijsinspecteur	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met interne vertrouwenspersoon	Eventueel gesprek met externe vertrouwenspersoon. Bestuur/bestuurder is verplicht tot consultatie van vertrouwens-inspecteur
	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	Aangifte bij justitie/politie (door bevoegd gezag indien het vermoeden een personeelslid betreft)
	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie

	<i>Mogelijkheid tot het volgen van een juridisch traject</i>	<i>Mogelijkheid tot het volgen van een juridisch traject</i>	<i>Mogelijkheid tot het volgen van een juridisch traject</i>	<i>Mogelijkheid tot het volgen van een juridisch traject</i>
--	--	--	--	--

Hfd. 8 Ontwikkeling van het onderwijs in de school

BS De Ravelinde vindt goed onderwijs heel belangrijk. We willen zo goed mogelijk onderwijs verzorgen op BS De Ravelinde, een school waar alle kinderen in Heenvliet naar toe kunnen.

Het team van BS De Ravelinde werkt structureel aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij richten we ons in eerste instantie op het behalen van voldoende resultaten en op het scheppen van een veilig klimaat voor alle kinderen.

Als Professionele Leergemeenschap (PLG) proberen we door samen te delen en te onderzoeken de praktijk van leerkrachten en directie te verbeteren, om zo het onderwijs aan de kinderen te verbeteren

PLG De Ravelinde is een procesinstrument om de cultuur van het onderwijssysteem te veranderen, waarbij alle betrokkenen samenwerken en leren om een gemeenschappelijk doel te bereiken: het verbeteren van de motivatie en de leerprestaties van de kinderen

PLG De Ravelinde:

Groepering	Samenstelling	Vergadermoment
Leerteam -Leren -Leren organiseren	Onderbouw: A B (3) Middenbouw: 3 4 5 Bovenbouw: 6 7 8	Bordsessie: Iedere week dinsdag en donderdag van 16.00- 16.15 Werksessie: Ongeveer 1 x per maand 16.00 -16.45
Expertteam -Vakinhoudelijk	Specialisten: Rekenen Lezen MHB Gedrag RenW IB	1 team van vakantie tot vakantie
Managementteam -Onderwijskundige ontwikkeling -Onderwijs en kwaliteit (opbrengsten) -Borging -Ontwikkeling en professionalisering team	Directie en intern begeleider	1 x per 2 weken
Directie -Mens en middelen	Directie	1 x per week

We analyseren resultaten grondig en er wordt structureel geïnvesteerd in persoonlijke- en schoolontwikkeling door alle betrokkenen. In het kader van ons kwaliteitsbeleid werken met plan - do - check - act cyclus waarbij we steeds reflecteren op ons eigen handelen.

Tijdens de studiemiddag in juni evalueren we het schooljaar en de kwaliteit van ons onderwijs. We evalueren op basis van:

- Jaarplan
- Schooldiagnose
- Beleidsvoornemens schoolplan
- Quicksan team
- Vragenlijsten ouders

We brengen op basis van deze evaluatie verbeterpunten in kaart gebracht. Alle verbeterpunten hebben het doel de resultaten van de kindeen te optimaliseren en daarmee de opbrengsten van de school. We willen daarmee echter het welzijn en welbevinden van kinderen niet uit het oog verliezen.

Waar mogelijk wordt de kwaliteit van het onderwijs (nog verder) verbeterd op de volgende manieren:

- specifieke scholing van personeel
- onderhouden van een goed leerlingvolgsysteem

- kwaliteit verbeteren met behulp van het kwaliteitssysteem WMKpo
- Afname diverse enquêtes (waaronder tevredenheid) voor ouders, kinderen en leerkrachten.

Voor meer informatie over de praktische uitwerking van de verbeterplannen, verwijzen we naar het onderwijskundig jaarplan. Deze kunt u opvragen bij de schoolleiding.

Hfd. 9 Resultaten van het onderwijs

De kwaliteit van ons onderwijs dient niet alleen te worden afgelezen aan de behaalde tussentoetsen en eindresultaten (IEP- toets). Ook andere aspecten zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen en bepalen mede de kwaliteit van ons onderwijs, zie ook het hoofdstuk over de visie en missie van de school.

De CITO tussentoetsen van de school bevinden zich al jaren op een voldoende niveau en de school zit hierdoor in het reguliere toezichtkader van de inspectie.

De gewogen eindscores voor de afgelopen schooljaar bedroegen:

Merula (IEP): 540

Tweespan (ROUTE 8): 530

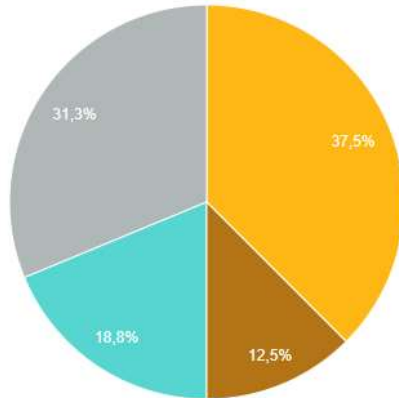
Uitstroomkenmerken:

Uitstroom groep 8 naar de middelbare school

2018, Merula in Heenvliet

Uitstroom naar de middelbare school in 2018

● VMBO ● VMBO-GT-HAVO ● HAVO ● HAVO-VWO

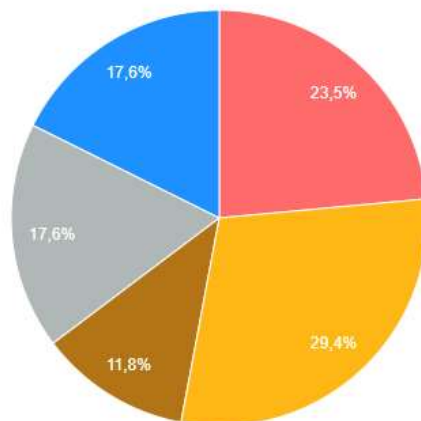
Voor Basisschool Merula ging in 2018 37,5 procent van de leerlingen naar het VMBO en 62,5 procent naar de HAVO of het VWO.

Uitstroom groep 8 naar de middelbare school

2017, Tweespan in Heenvliet

Uitstroom naar de middelbare school in 2017

● Beroeps-Kader ● VMBO ● VMBO-GT-HAVO ● HAVO-VWO ● VWO

Voor Tweespan Heenvliet stroomden de groep 8ers in 2017 uit naar de volgende soorten vervolgoopleidingen: 23,53% ging naar het speciaalpraktijk of kader onderwijs, 29,41% ging naar het VMBO en 47,06% ging naar de HAVO of het VWO..

Hfd 10 Privacy

Privacy

Op onze school wordt zorgvuldig omgegaan met persoonsgegevens. We verzamelen alleen persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om goed onderwijs te kunnen geven en we zorgen ervoor dat niemand anders dan noodzakelijk toegang heeft tot deze gegevens.

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt niet meer. Scholen hebben iets langer de tijd gekregen om deze wet goed in te voeren.

De gezamenlijke schoolbesturen PRIMOVpr, SWS, VCO De Kring en Floréo hebben al stappen genomen in dit proces. Op de websites van de besturen vindt u hierover meer informatie, waaronder ons IBP-beleid, privacyverklaring en privacyreglement.

Foto's

Binnen de gezamenlijke besturen hebben wij beleid op het gebruik van foto's en video's in de school. De directeur van de school kan te allen tijde verbieden dat ouders op school foto's maken.

Adreskatern

Rijksinspectie van het onderwijs.

info@owinsp.nl

www.onderwijsinspectie.nl

vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)

Stichting Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs

Postbus 82324

2508 EH Den Haag

070-3861697

info@gcbo.nl